

2e Bestuursrapportage 2015

Versie: 3.0.0.0.0

Inhoudsopgave

1 Voorwoord	3
2 Leeswijzer en samenvatting	5
2.1 Leeswijzer	5
2.2 Samenvatting	6
3 Beleidsrealisatie en financiële afwijkingen begroting 2015	9
3.1 Bestuur en dienstverlening	10
3.2 Veiligheid	16
3.3 Economie	20
3.4 Bereikbaarheid	26
3.5 Omgevingskwaliteit	30
3.6 Stedelijke ontwikkeling	36
3.7 Jeugd en onderwijs	44
3.8 Cultuur, sport en recreatie	50
3.9 Maatschappelijke ondersteuning	56
3.10 Werk en inkomen	64
3.11 Algemene dekkingsmiddelen	70
3.12 Bedrijfsvoering	72
3.13 Samenvatting financiële afwijkingen	73
4 Paragrafen	75
4.1 Investeringen en kredieten	76
4.2 Concernreserve bedrijfsvoering	79
4.3 Plankosten	80
4.4 Personele lasten en externe inhuur	83
4.5 Taakstellingen	84
4.6 Halfjaarsrapportage MeerjarenPerspectief Grondexploitaties (MPG)	86
4.7 Actualisatie subsidie-overzicht	89
4.8 Technische wijzigingen	91

Hoofdstuk 1

1 Voorwoord

Uit deze bestuursrapportage blijkt dat de uitvoering van de Programmabegroting 2015 grotendeels op koers ligt: we gaan het overgrote deel van de prestaties uit de begroting volgens plan realiseren. Desondanks verwachten we dat we dit jaar per saldo ongeveer € 6,0 miljoen niet gaan uitgeven. Dit is met name het gevolg van forse meevallers binnen programma 9 Maatschappelijke ondersteuning en programma 10 Werk en inkomen. Naast deze en andere voordelen voor het resultaat, bevat deze bestuursrapportage ook enkele tegenvallers ten opzichte van de begroting. Dit leidt samen tot het verwachte resultaat van afgerond € 6,0 miljoen.

Bij de Eerste Bestuursrapportage 2015 verrekenden we het nadelig resultaat van € 2,5 miljoen met de concernreserve en kondigden we aan zoveel mogelijk meevallers te gebruiken om de voorziene tekorten te dekken. In deze lijn stellen we u nu ook voor om het positieve resultaat van deze Tweede Bestuursrapportage 2015 toe te voegen aan de concernreserve. Het resultaat van deze bestuursrapportage is immers gebaseerd op onze huidige inschatting van hoe dit begrotingsjaar verder zal verlopen. Omdat de toekomst altijd onzeker is, wachten we met voorstellen tot het bestemmen van dit resultaat tot de Jaarrekening 2015.

Om de voorspellende waarde van deze Tweede Bestuursrapportage voor het uiteindelijke rekeningresultaat te vergroten, stellen we wel voor om nu al een aantal incidentele budgetten over te hevelen waarvan we nu al weten dat de bijbehorende uitgaven pas in 2016 gaan plaatsvinden. Door deze overhevelingen en enkele technische wijzigingen bij de Tweede Bestuursrapportage uit te voeren, 'vervuilen' ze straks niet het resultaat van de Jaarrekening 2015.

De uitvoering van de begroting 2015 ligt op koers, maar we wachten voorzichtigheidshalve met het bestemmen van het verwachte positief resultaat totdat het begrotingsjaar is afgelopen.

Leiden, september 2015

College van burgemeester en wethouders

Hoofdstuk 2

2 Leeswijzer en samenvatting

2.1 Leeswijzer

De bestuursrapportage bestaat uit twee delen:

- Verantwoording van de beleidsrealisatie en financiële afwijkingen van de programmabegroting 2015;
- een aantal paragrafen dat een dwarsdoorsnede geeft van deze programma's vanuit een beheersmatig perspectief.

De verantwoording van de beleidsrealisatie volgt de programma-indeling van de programmabegroting 2015. Aan de hand van de doelenbomen met de prestaties geven we met de kleuren van de stoplichten aan in hoeverre de uitvoering van de prestaties op koers ligt:

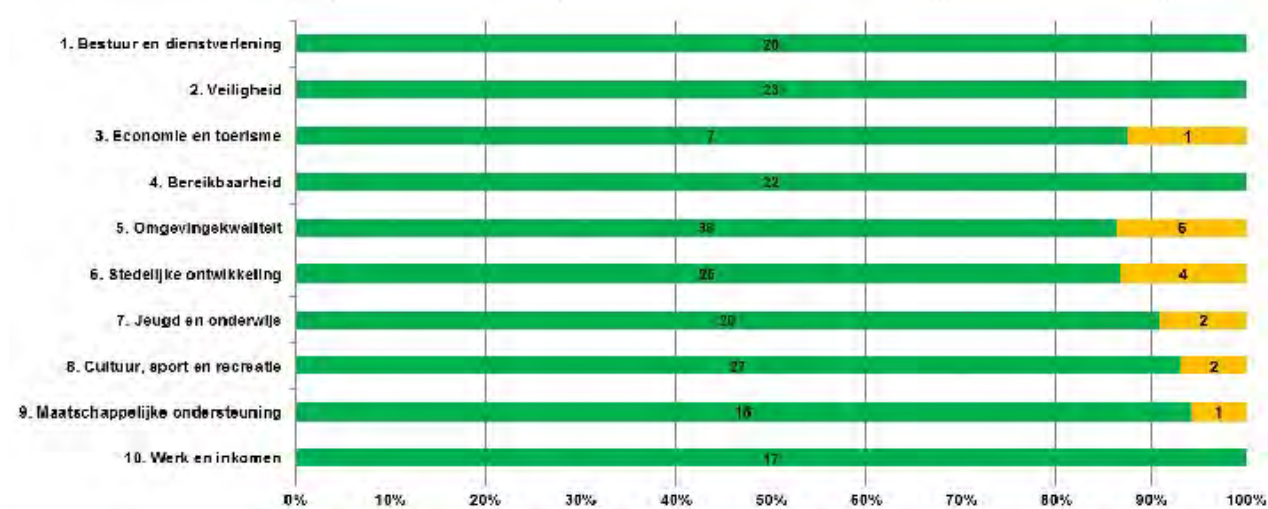
Stoplicht	Betekenis
✓ Groen	Prestatie wordt of is binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit gerealiseerd.
⚠ Oranje	Er is een risico dat de prestatie niet binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit wordt gerealiseerd. Hierop is bijsturing nodig.
✗ Rood	Prestatie wordt of is niet binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit gerealiseerd.

Bij een 'rood' of 'oranje' stoplicht bevat de bestuursrapportage een toelichting op de oorzaak van de afwijking, de consequenties voor het bereiken van de programmadoelstelling en de wijze waarop het college wil bijsturen.

Naast de doelenbomen, geeft de bestuursrapportage per programma inzicht in de (verwachte) financiële afwijkingen, in beginsel alleen die groter dan € 100.000. Deze financiële afwijkingen zijn daarnaast in één tabel samengevat. Het raadsvoorstel bij de bestuursrapportage bevat een begrotingswijziging waarin we de financiële over- en onderschrijdingen aan u voorleggen. De bestuursrapportage en begrotingswijziging bevatten alleen incidentele voor- en nadelen in 2015 of budgettair neutrale voor- en nadelen voor het meerjarenbeeld.

2.2 Samenvatting

Het college verwacht dat 216 van de 232 prestaties worden gerealiseerd ('groen'). Bij 16 prestaties loopt de uitvoering niet volledig als gepland en is bijsturing nodig ('oranje'). Er zijn geen prestaties waarvan het college inschat dat deze niet kunnen worden gerealiseerd ('rood'). Hiermee ligt de uitvoering van de Programmabegroting 2015 grotendeels op koers. De onderstaande figuur laat zien in welke mate de uitvoering van diverse programma's volgens plan verloopt:

Naast de voortgang van de diverse prestaties, laat de Bestuursrapportage een onderbesteding zien van per saldo bijna € 6,0 miljoen. In programma 9 treedt binnen de WMO-budgetten een voordeel op van per saldo € 2,85 miljoen. Dit wordt vooral veroorzaakt door voordelen binnen de budgetten voor vervoer- en woonvoorzieningen (€ 1,1 miljoen) en de middelen voor huishoudelijke ondersteuning (€ 950.000). Daarnaast zijn er binnen programma 10 voordelen op de bijstandsuitkeringen (€ 2,6 miljoen) en de middelen voor minimabeleid en bijzondere bijstand (€ 1,2 miljoen). Naast deze grote meevallers, melden we in deze bestuursrapportage ook een aantal tegenvallers. De grootste tegenvallers zijn de kosten voor extern juridisch advies binnen programma 1 (€ 388.000) en tegenvallende opbrengsten uit de precariobelasting binnen programma Algemene Dekkingsmiddelen (€ 300.000). De verwachte afwijkingen voor 2015 zijn (- = voordelig / bedragen x € 1.000):

Programma	Omschrijving	Bedrag 2015	Totaal programma
1	Taakstelling leges burgerzaken	180	
	Relatiebeheer en relatiegeschenken	84	
	Tegenvallende kosten extern juridisch advies	388	
			652
5	Kabels en leidingen Dienstverlening	-20	
	Tegenvaller rioolheffing niet-woningen 2013	197	
			177
6	Dwangsommen bouwtoezicht	100	
			100
7	Jeugdzorg subsidie JGT	-50	
	Jeugdzorg ouderbijdrage PGB	125	
			75
9	Inloopfunctie	-40	
	Sociaal maatschappelijke ondersteuning	-70	
	buurt- en wijkorganisaties	-30	
	Buena Vista 40 zorgappartementen St. Jacobshof	-50	

Programma	Omschrijving	Bedrag 2015	Totaal programma
	WMO Vervoer- en woonvoorzieningen	-1.100	
	WMO van Rijn gelden	-640	
	WMO maatwerkvoorziening minima	-290	
	WMO Huishoudelijke ondersteuning	-950	
	WMO Beschermd wonen	126	
			-3.044
10	Minimabeleid & bijzondere bijstand	-1.240	
	Bijstandsuitkeringen WWB/loaw/loaz	-2.638	
	Stadsbank extra gelden	-60	
			-3.938
AD	Doorbelasting (ambtelijke) huisvesting	107	
	Tegenvallende opbrengsten precariobelasting	300	
	Voordeel Geldeningen en Beleggingen	-50	
	Niet realiseren taakstelling op 6100888 Stelposten concern	128	
	Financieringsresultaat	-500	
			-15
	TOTAAL TE VERREKENEN MET CONCERNRESERVE		-5.993

Hoofdstuk 3

3 Beleidsrealisatie en financiële afwijkingen begroting 2015

1

Bestuur en dienstverlening

Bestuur en dienstverlening

Programmanummer

Commissie

Portefeuille(s)

1

Leefbaarheid en Bereikbaarheid

Bestuur, Veiligheid en Handhaving
Werk en Inkomen, wijken en financiën

De missie van het programma Bestuur en dienstverlening luidt:

De gemeente Leiden staat voor een betrouwbaar bestuur: open en transparant en in samenwerking met en voor partners en burgers in de stad en regio. De gemeente Leiden staat voor een klantgerichte dienstverlening, waarbij de klanten betrouwbaar, duidelijk, snel en op maat worden bediend.

Stand van zaken bij Bestuursrapportage

De prestaties voor het onderdeel Bestuur verlopen conform de verwachtingen die in de begroting 2015 staan. Er zijn geen afwijkingen.

Het dienstverleningsconcept van de gemeentelijke overheid moet veranderen om de rol van de gemeente in de nu ontstaande participatiemaatschappij in te kunnen vullen. Daarom wordt momenteel, samen met de regio, gewerkt aan een gezamenlijke visie op dienstverlening en huisvesting. Dit traject wordt gecombineerd met de ontwikkeling van de visie op informatisering. Naar verwachting wordt de visie op dienstverlening eind 2015 vastgesteld.

Tevens wordt onderzoek gedaan naar invoering van volledig werken op afspraak voor producten en diensten van burgerzaken. Door volledig op afspraak te werken wordt grip gekregen en gehouden op de klantenstromen. De besparing die dit oplevert, wordt ingezet voor de taakstelling door digitalisering van de dienstverlening. Naar verwachting vindt besluitvorming en implementatie over volledig werken op afspraak eind 2015 plaats.

3.1.1 Doelenbomen

Beleidssterrein 1A Bestuur

Doel	Prestatie	
1A1 Volksvertegenwoordiging, kaderstelling en control	1A1.1 De gemeenteraad en raadscommissies vergaderen volgens de vastgestelde vergadercyclus	✓
	1A1.2 Burgers actief informeren over rol en werkzaamheden van de gemeenteraad	✓
	1A1.3 Ondersteuning van de gemeenteraad door de griffie, onderzoek door de rekenkamercommissie en controle door de accountant	✓
1A2 Dagelijks besturen van de gemeente	1A2.1 Dagelijks besturen van de gemeente door het college	✓
	1A2.2 Ondersteunen van het college en directie door bestuurs- en directieondersteuning	✓
	1A2.3 Dagelijks managen door de concerndirectie	✓
	1A2.4 Uitvoeren van concerncontrol, waaronder doorlichtingsonderzoeken en audits	✓
	1A2.5 Informeren en betrekken van burgers, bedrijven en instellingen over besluiten en bij uit te voeren beleid	✓

Doel	Prestatie	
	1A2.6 Organiseren van verkiezingen voor gemeente, provincie, Rijk en Europa	✓
	1A2.7 Strategische beleidsadvisering en onderzoek	✓
	1A2.8 Adviseren van bestuur over communicatie	✓
	1A2.9 Organiseren van medezeggenschap	✓
1A3 Bijdragen aan en sturen op samenwerkingsverbanden	1A3.1 Sturing en toezicht houden op samenwerkingsverbanden	✓
	1A3.2 Bevorderen van intergemeentelijke samenwerking	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 1A Bestuur

Geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidsterrein 1B Dienstverlening

Doel	Prestatie	
1B1 Burgers, bedrijven en instellingen zijn tevreden over de publieke dienstverlening	1B1.1 Leveren van alle producten en diensten rondom publieke dienstverlening (o.a. identiteitskaarten, vergunningen, informatie etc.)	✓
	1B1.2 Zorgen voor eenduidige en klantvriendelijke dienstverlening via alle kanalen (post, e-mail, internet, balie en telefoon)	✓
	1B1.3 Op orde houden basisregistraties (GBA, BAG etc.)	✓
1B2 De publieke dienstverlening voldoet aan moderne standaarden	1B2.1 Doorontwikkelen van het KCC	✓
	1B2.2 Invoeren van zaakgewijs werken	✓
	1B2.3 Omzetten papieren archieven in digitale archieven	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 1B Dienstverlening

Geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

3.1.2 Financiële afwijkingen begroting 2015

Programma 1 Bestuur en Dienstverlening (x € 1.000) (- = voordeel)

Nummer	Onderwerp	B/L	2015	2016	2017	2018	2019	I/S	Portefeuillehouder
	Mee- en tegenvallers								
1.2	Taakstelling leges burgerzaken	L	512					I	Mw. M.M. Damen
1.2	Taakstelling leges burgerzaken	B	-332					I	Mw. M.M. Damen
1.5	Relatiebeheer en relatiegeschenken	L	84	0	0	0	0	S	H.J.J. Lenferink
1.6	Tegenvallende kosten extern juridisch advies	L	150					I	H.J.J. Lenferink
1.6	Tegenvallende kosten extern juridisch advies	B	238					I	H.J.J. Lenferink
	Budget neutrale wijzigingen								
1.1	Verkiezingen	L	-100					I	H.J.J. Lenferink
1.1	Verkiezingen	B	100					I	H.J.J. Lenferink
1.7	contributie Platform 31	L		16	16	16		I	H.J.J. Lenferink
1.7	contributie Platform 31	B		-16	-16	-16		I	H.J.J. Lenferink
	Resultaat programma 1		652	0	0	0	0		
	Budgetoverhevelingen								
1.3	Digitalisering bouwdoossier	L	-350	350				I	Mw. M.M. Damen
1.4	Holland Rijnland betaling Rijnlandroute	L	-16.373	16.373				I	H.J.J. Lenferink
1.4	Holland Rijnland betaling Rijnlandroute	B	16.373	-16.373				I	H.J.J. Lenferink
	Totaal budgetoverhevelingen programma 1		-350	350	0	0	0		
	Resultaat na budgetoverheveling		302	350	0	0	0		

3.1.3 Toelichting afwijkingen begroting 2015

Mee-en tegenvallers:

1.2 Taakstelling leges reisdocumenten 2015

Door de maximalisering van leges van reisdocumenten, id-kaarten en rijbewijzen in 2014 is een structureel nadeel ontstaan van € 200.000. Ter dekking hiervan is een taakstelling op de bedrijfsvoering opgenomen van € 200.000 die in 2015 slechts voor € 20.000 kan worden ingevuld. Derhalve resteert een tekort van € 180.000. Voor 2016 is de resterende taakstelling van € 180.000 incidenteel afgeraamd. Er wordt gekeken of de taakstelling vanaf 2017 kan worden ingevuld door de dienstverlening anders in te richten.

1.5 Relatiegeschenken en recepties stadhuis

Het Stadhuis wordt geregeld benut voor recepties. Hiervoor is echter structureel te weinig budget geraamd. Op basis van de uitgaven in 2013, 2014 en 2015 blijkt dat na bijsturing en bij ongewijzigd beleid een structureel tekort op dit budget bestaat van € 84.000. Dit tekort melden we voor 2015 aan in deze bestuursrapportage. De structurele component zal worden betrokken bij de Kadernota 2017-2020.

1.6 Extern juridisch advies

De overschrijding op extern juridisch advies is het gevolg van een groot aantal casussen waarbij externe juridische bijstand noodzakelijk was vanwege de complexiteit of vanwege de politieke context. Het betreft onder andere procedures in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur en de Wet op de ruimtelijke ordening. Het aantal en de duur van juridische procedures laten zich naar hun aard moeilijk voorspellen. De komende maanden wordt onderzocht op welke wijze de kosten voor extern juridisch advies beter beheersbaar blijven. Mogelijke maatregelen zijn de doorbelasting (intern) naar projecten waarop de kosten betrekking hebben en de versterking van de interne juridische adviesfunctie.

Budgettair neutrale w ijszigingen

1.1 Verkiezingen Provinciale Staten/Waterschappen

De geraamde onttrekking aan de reserve verkiezingen kan worden verlaagd omdat de kosten van de gehouden verkiezingen ook lager uitvallen.

1.7 contributie Platform 31

Betreft de aanvraag voor dekking van contributie voor Platform 31 uit resterende ISV-gelden voor de jaren 2016 / 2017 / 2018. Aangezien dit een reserve is dient goedkeuring middels de Bestuursrapportage plaats te vinden.

Budgetoverhevelingen:

1.3 Digitalisering bouwdoossiers

Alle voorbereidende maatregelen zijn getroffen. De eerste batch voor scannen staat gepland in oktober 2015. Het zwaartepunt van de uitvoering van het scannen ligt in 2016. Het incidentele budget staat echter volledig geraamd in 2015. Daarom wordt nu voorgesteld om een deel van het budget over te hevelen naar 2016.

1.4 Holland Rijnland, betaling Rijnlandroute

De gunning van de Holland Rijnlandroute vindt volgens de huidige planning plaats in het 4e kwartaal van 2016 in plaats van in 2015. Daardoor moet in 2016 pas de Leidse bijdrage van € 16.372.700 door Holland Rijnland aan de provincie Zuid-Holland gedaan worden en het budget overgeheveld worden van 2015 naar 2016.

Taakstellingen

Voor dit programma is een taakstelling opgelegd voor leges reisdocumenten. (€ 200.000). Deze taakstelling kan voor € 180.000 niet worden ingevuld (zie ook aanmelding 1.2). In paragraaf 4.5 Taakstellingen wordt dit verder toegelicht.

2

Veiligheid

Veiligheid

Programmanummer

Commissie

Portefeuille(s)

2

Leefbaarheid en Bereikbaarheid

Bestuur, Veiligheid en Handhaving

De missie van het programma Veiligheid luidt:

De gemeente Leiden staat voor een stad die veilig is en voelt op het gebied van wonen, werken en leven in samenwerking met bewoners en partners.

Stand van zaken bij Bestuursrapportage

Het gaat goed met de veiligheid in Leiden. De cijfers laten ook voor de eerste maanden van 2015 over de hele breedte van de geregistreerde misdrijven en incidenten een dalende trend zien.

3.2.1 Doelenbomen

Beleidsterrein 2A Fysieke veiligheid

Doel	Prestatie	
2A1 Optimale preventie en aanpak branden, rampen en crises	2A1.1 Planvorming, training en oefening voor een optimale crisisorganisatie	✓
	2A1.2 Planvorming rondom grootschalige, risicovolle evenementen	✓
	2A1.3 Inzet bij rampen en crises	✓
	2A1.4 Afspraken maken en toezien op naleven afspraken met Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)	✓

Toelichting doelenboom beleidsterrein 2A Fysieke veiligheid

Geen afwijkingen ten opzichte van de begroting

Beleidsterrein 2B Sociale veiligheid

Doel	Prestatie	
2B1 Beperken criminaliteit	2B1.1 Activiteiten Veiligheidshuis	✓
	2B1.2 Inzet vermindering overvallen	✓
	2B1.3 Preventie woninginbraken	✓
	2B1.4 Inzet Veilig Thuis, Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling	✓
	2B1.5 Bijdrage aan veilig ondernemen	✓
	2B1.6 Aanpak georganiseerde criminaliteit (oermijning)	✓
	2B1.7 Aanpak fietsendiefstal	✓
2B2 Beperken overlast	2B2.1 Activiteiten Veiligheidshuis	✓
	2B2.2 Inzet beperken drugsgerelateerde overlast	✓
	2B2.3 Inzet beperken jeugdoverlast	✓
	2B2.4 Regievoering samenwerking jaarwisseling	✓
2B3 Veilig uitgaan	2B3.1 Risicoscan, coördinatie en vergunningverlening evenementen	✓
	2B3.2 Coördinatie en vergunningverlening horeca	✓
2B4 Handhaven openbare orde	2B4.1 Handhaven horecaregelgeving	✓
	2B4.2 Handhaven prostitutie- en coffeeshopbeleid	✓
	2B4.3 Handhaven bij evenementen	✓
	2B4.4 Inzet openbare orde en veiligheid bevoegdheden burgemeester	✓
2B5 Betrekken burgers bij veiligheid	2B5.1 Inzet sociale media	✓
	2B5.2 Inzet wijkveiligheid	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 2B Sociale veiligheid

Geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

3.2.2 Financiële afwijkingen begroting 2015

Binnen dit programma worden geen financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting verwacht.

3.2.3 Toelichting afwijkingen begroting 2015

Programma 2 heeft geen financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting 2015 .

3

Economie

Economie

Programmanummer

Commissie

Portefeuille(s)

3

Werk en financiën

Bereikbaarheid, Financiën en Economie

De missie van het programma Economie luidt:

De gemeente Leiden staat voor een vitale en duurzame economische structuur in samenwerking met haar stadspartners en de regio.

Stand van zaken bij Bestuursrapportage

Met uitzondering van enkele (verklaarbare) onderdelen verlopen alle in de begroting 2015 genoemde prestaties met de daaraan gekoppelde resultaten goed en zijn er geen afwijkingen. Er wordt voortvarend gewerkt aan de vastgestelde projecten van Economie071, de verschillende ontwikkelingen en projecten van het Bio Science Park, het faciliteren en stimuleren van ondernemen door onder andere het realiseren van startershuisvesting, het inzetten op promotie en marketing van Leiden als Kennis - en Cultuurstad en de vele acties uit het programma Binnenstad.

3.3.1 Doelenbomen

Beleidsterrein 3A Ruimte om te ondernemen

Doel	Prestatie	
3A1 Meer ruimtelijke mogelijkheden voor bedrijven en instellingen	3A1.1 Regionale en lokale beleidsontwikkeling, beleidsuitvoering en advisering	⚠
	3A1.2 Doorontwikkeling Leiden Bio Science Park (LBSP)	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 3A Ruimte om te ondernemen

3A1.1. Regionale en lokale beleidsontwikkeling, beleidsuitvoering en advisering.

Nieuwe markten

Ten opzichte van de verwachtingen genoemd in de begroting is enige vertraging opgetreden. De marktverordening is vastgesteld voor inspraak en de inrichtingsplannen worden opgesteld. In de zomer wordt de inspraak verwerkt en worden de inrichtingsplannen afgerond. Na het reces kan de marktverordening worden vastgesteld en kan daadwerkelijk tot implementatie worden overgegaan. Aan de evaluatie van het standplaatsenplan is net begonnen.

Verordening ligplaatsen bedrijfsvaartuigen

Het opstellen van de discussienota mbt het speelveld op het water heeft meer tijd gekost dan gedacht. De discussienota is inmiddels in de gemeenteraad besproken. Op basis hiervan wordt deze zomer gewerkt aan de Verordening op de bedrijfsvaartuigen en het Ligplaatsenplan Bedrijfsvaartuigen. De planning is dat deze stukken nog dit jaar aan de Raad worden aangeboden.

Beleidsterrein 3B Faciliteren en stimuleren van ondernemen

Doel	Prestatie	
3B1 Sterker ondernemersklimaat	3B1.1 Faciliteren van bedrijvigheid, starters en ondernemerschap in Leiden	✓
	3B1.2 Verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en stimuleren ondernemerschap	✓
3B2 Meer kennisintensieve bedrijvigheid	3B2.1 Stimuleren en acquisitie van kennisintensieve bedrijvigheid en netwerken	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 3B Faciliteren en stimuleren van ondernemen

Geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidsterrein 3C Marketing en promotie

Doel	Prestatie	
3C1 Meer zakelijk en recreatief bezoek aan Leiden	3C1.1 Citymarketing en stimuleren toeristische aantrekkelijkheid	✓
	3C1.2 Faciliteren Centrummanagement Leiden en marketing- en activiteitencampagne binnenstad	✓
	3C1.3 Inspanningen en programmasturing Binnenstad	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 3C Marketing en promotie

Geen afwijkingen ten opzichte van de begroting

3.3.2 Financiële afwijkingen begroting 2015

Programma 3 Economie en toerisme (x € 1.000)
(- = voordeel)

Nummer	Onderwerp	B/L	2015	2016	2017	2018	2019	I/S	Portefeuillehouder
	Mee- en tegenvallers								
	Budget neutrale wijzigingen								
3.1	Programma Binnenstad reserve	L	120	68				I	R.C.L. Strijk
3.1	Programma Binnenstad reserve	B	-120	-68				I	R.C.L. Strijk
3.2	Toeristenbelasting	L	-220	-220	-220	-220	-220	S	R.C.L. Strijk
3.2	Toeristenbelasting	B	220	220	220	220	220	S	R.C.L. Strijk
3.3	Banieren	L	50					I	R.C.L. Strijk
3.3	Banieren	B	-50					I	R.C.L. Strijk
	Resultaat programma 3		0	0	0	0	0		
	Budgetoverhevelingen								
	Totaal budgetoverhevelingen programma 3		0	0	0	0	0		
	Resultaat na budgetoverheveling		0	0	0	0	0		

3.3.3 Toelichting afwijkingen begroting 2015

Budgetneutrale wijzigingen:

3.1 Programma Binnenstad/Historiseren straatnaamborden.

Voorstel om in 2015 € 120.000 beschikbaar te stellen vanuit de reserve Programma binnenstad voor het historiseren van de straatnaamborden en hiervoor de investering 7100740 Programma Binnenstad 2015-2018 met € 120.000 te verhogen. Zie ook paragraaf 4.1 Investerings en kredieten.

3.1 Modellenboek Gevelreclame

Conform collegebesluit modellenboek gevelreclame wordt voorgesteld om € 50.000 beschikbaar te stellen in 2016 voor het verstrekken van subsidies voor het verwijderen van lichtbakken (zie ook paragraaf 4.7 Actualisatie subsidie-overzicht). De dekking voor deze subsidies uit de reserve Programma Binnenstad te onttrekken en beschikbaar te stellen in programma 8 Cultuur, sport en recreatie, waar € 50.000 wordt toegevoegd aan het budget voor subsidies historisch stadsbeeld.

Conform collegevoorstel modellenboek gevelreclame wordt voorgesteld voor de uitbreiding van de Welstands- en monumentencommissie Leiden met een functionaris met een ondernemersachtergrond €17.500 beschikbaar te stellen in 2016 uit de reserve Programma Binnenstad op investering 7100740 Programma binnenstad 2015-2018. Zie ook paragraaf 4.1 Investerings en kredieten

3.2 Ophogen voorschot/basisbedrag opbrengsten toeristenbelasting

Voor de deelname aan de gezamenlijke citymarketing van Leiden heeft de gemeenteraad in 2013 besloten om de totale opbrengst van de toeristenbelasting (raming opbrengsten € 380.000) toe te wijzen aan het Ondernemersfonds Leiden met de bestemming trekkingsrechten voor de citymarketing van Leiden (uit te voeren door het Hoteloverleg Leiden en Regio), met en aan deze trekkingsrechten de verplichting te verbinden tot afname van de citymarketing activiteiten bij Leiden Marketing voor de periode 2013-2016 te verbinden (RVnr. 12.0132 'Structuur citymarketing Leiden 2013-2016').

Sinds 2011 stijgt het aantal overnachtingen sterk: 216.700 (2011), 232.470 (2012) en 245.400 (2013). Voor 2014 bedraagt het aantal overnachtingen 308.700, waarmee de totale opbrengst toeristenbelasting boven de € 600.000 uitkomt (bij een tarief van 2 euro per persoon per nacht). Reden van deze forse uitbreiding van het aantal overnachtingen is onder meer de sterke toename van het aantal hotelkamers in Leiden en het succesvolle verloop van de gezamenlijke citymarketing van onze stad, onder aanvoering van Leiden Marketing. In 2016 wordt de werking en effectiviteit van de regeling geëvalueerd. Ophoging van de bijdrage aan het Ondernemersfonds heeft dan ook alleen betrekking op het jaar 2016.

3.3 Realisatie banieren Programma Binnenstad

Binnen het Programma Binnenstad is het project ontwikkeld voor de realisatie van Banieren in de binnenstad. Dit dient voor extra aandacht en promotie van specifieke evenementen in de binnenstad en de verbetering van de gastvrijheid voor bezoekers. Voor dit project is in het Uitvoeringsprogramma 2014 van het Programma Binnenstad een investeringsbedrag opgenomen van € 50.000. Bij de voorbereidingen van de inrichting van het krediet voor het Programma Binnenstad zijn de genoemde middelen tijdelijk op het budget Citymarketing gezet. Vervolgens zijn de middelen abusievelijk niet overgeheveld naar 2015 voor de uitvoering van het project, maar weer teruggevloeid in de middelen voor 2014. Hierdoor is het investeringsbedrag van € 50.000 voor het project Banieren in de binnenstad niet meer beschikbaar. Dekking wordt gezocht binnen de reserve van het Programma Binnenstad.

Budgetoverheveling investeringsbijdragen gedekt door reserves

De binnen dit programma geraamde investeringskredieten met dekking door bijdragen van reserves kunnen voor een bedrag ad € 756.923 overgeheveld worden naar 2016. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf 4.8 Technische wijzigingen.

4

Bereikbaarheid

Bereikbaarheid

Programmanummer

Commissie

Portefeuille(s)

4

Leefbaarheid en Bereikbaarheid

Bereikbaarheid, Economie, Binnenstad en Cultuur
Bouw en Openbare Ruimte

De missie van het programma Bereikbaarheid luidt:

Leiden ligt op een prachtige plek in de Randstad, te midden van groen, met een groot station en met snelwegen aan weerszijden. Ondanks deze prachtige ligging laat de bereikbaarheid van de stad te wensen over. Om dat te verbeteren willen we zwakke punten in onze bereikbaarheid verhelpen, voor alle vormen van vervoer. Uitgangspunten daarbij zijn dat reizigers met betrouwbare reistijden de stad in en uit kunnen, bewoners zich sneller door de stad moeten kunnen bewegen en dat elke rit met fiets of auto begint en eindigt met een parkeerplek.

Stand van zaken bij Bestuursrapportage

De ambities uit de mobiliteitsnota zijn vertaald naar concrete prestaties en investeringen die zijn opgenomen in een investeringsprogramma infrastructuur. In 2015 wordt verder gewerkt aan de verbetering van fietscorridors. Op CS wordt de informatievoorziening voor de bussen verbeterd. Op de Kanaalweg wordt gestart met de bouw van een onderdoorgang voor het spoor. Het wijkactieplan Merenwijk wordt voltooid. Tenminste drie kruisingen een veiliger inrichting krijgen voor (brom)fietsers. De bouwwerkzaamheden voor de parkeergarage Lammermarkt zijn in volle gang. Voor de buitenruimte van de Lammermarkt is een kaderbesluit vastgesteld. De bouwwerkzaamheden voor de Ontsluiting Bio Sciencepark vorderen snel. De invoering van parkeerregulering in de schilwijken wordt voorbereid. De kaderbesluiten voor herinrichting HOV/Centrumroute worden aan de raad aangeboden. De bestuursovereenkomst met Leiderdorp voor de Leidse Ring wordt voorbereid.

3.4.1 Doelenbomen

Beleidsterrein 4A Langzaam verkeer

Doel	Prestatie	
4A1 Meer fietsgebruik	4A1.1 Opstellen fietsbeleid	✓
	4A1.2 Uitvoeren maatregelen fiets	✓
4A2 Betere looproutes	4A2.1 Opstellen voetgangersbeleid	✓
	4A2.2 Uitvoeren maatregelen looproutes	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 4A Langzaam verkeer

Geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidsterrein 4B Openbaar vervoer

Doel	Prestatie	
4B1 Meer gebruik van het openbaar vervoer	4B1.1 Opstellen openbaarvervoerbeleid	✓

Doel	Prestatie	
	4B1.2 Uitvoeren maatregelen openbaar vervoer	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 4B Openbaar vervoer

Geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidssterrein 4C Autoverkeer

Doel	Prestatie	
4C1 Betere doorstroming op het Leidse wegennet	4C1.1 Opstellen beleid autoverkeer	✓
	4C1.2 Rijnlandroute	✓
	4C1.3 Leidse Agglomeratie Bereikbaar	✓
	4C1.4 Ontsluiting Bio Science Park	✓
	4C1.5 Uitvoeringsprogramma Leiden Bereikbaar	✓
	4C1.6 Uitvoeren maatregelen autoverkeer	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 4C Autoverkeer

Geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidssterrein 4D Parkeren

Doel	Prestatie	
4D1 Meer parkeerquantiteit en betere parkeer kwaliteit	4D1.1 Opstellen parkeerbeleid	✓
	4D1.2 Uitvoeren proef blauwe zones	✓
	4D1.3 Realisatie parkeergarage Garenmarkt	✓
	4D1.4 Realisatie parkeergarage Lammermarkt	✓
	4D1.5 Parkeermanagement	✓
	4D1.6 Uitvoeren maatregelen parkeren	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 4D Parkeren

Geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidsterrein 4E Leefomgeving

Doel	Prestatie	
4E1 Betere leefomgeving door verkeersmaatregelen	4E1.1 Opstellen verkeersveiligheidsbeleid	✓
	4E1.2 Uitvoeren verkeersveiligheidsmaatregelen	✓
4E2 Duurzame mobiliteit	4E2.1 Opstellen duurzame mobiliteitsbeleid	✓
	4E2.2 Uitvoeren maatregelen duurzame mobiliteitsbeleid	✓

Toelichting doelenboom 4E Leefomgeving

Geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

3.4.2 Financiële afwijkingen begroting 2015

Binnen dit programma worden geen financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting verwacht.

3.4.3 Toelichting afwijkingen begroting 2015

Mee- en tegenvallers:

Programma 4 heeft geen mee- en tegenvallers ten opzichte van de begroting 2015.

Budgetneutrale wijzigingen:

Aanvullend krediet planvoorbereiding LBSP

De afgelopen 1,5 jaar zijn de uitgaven sterk gestegen door herziening van plannen; het verkeersontwerp van de 'centrale as' (voorheen RGL), het Masterplan en het Leeuwenhoekpark. Eind 2015 wordt daardoor een tekort voorzien van € 210.000. Om deze reden wordt voorgesteld om vooruitlopend op het kaderbesluit een aanvullend krediet van € 210.000 beschikbaar te stellen en deze te activeren. In het meerjareninvesteringsplan 2016 - 2019 is onder programma 4, prestatie 04C104 Ontsluiting Bio Science Park voor de realisatie van de infrastructuur LBSP € 10,27 mln. opgenomen. De kapitaallasten zijn gedekt in de begroting 2016. Zie ook paragraaf 4.1 Investerings- en kredieten bij de kredieten onder programma 6.

Budgetoverheveling investeringsbijdragen gedekt door reserves

De binnen dit programma geraamde investeringskredieten met dekking door bijdragen van reserves kunnen voor een bedrag ad € 9.698.362 overgeheveld worden naar 2016. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 4.8 Technische wijzigingen.

5

Omgevingskwaliteit

Omgevingskwaliteit

Programmanummer

Commissie

Portefeuille(s)

5

Leefbaarheid en Bereikbaarheid

Bouw en Openbare Ruimte
Onderwijs, Sport en Duurzaamheid

De missie van het programma Omgevingskwaliteit luidt:

De gemeente Leiden staat voor een stad met een openbare ruimte die schoon, heel en veilig is, waar mensen graag vertoeven en die uitnodigt tot verantwoordelijk gedrag. Zij doet dit samen met alle gebruikers.

Stand van zaken bij 2e Bestuursrapportage

De visie op het beheer van de openbare ruimte wordt in samenspraak met de stad verder uitgewerkt. De beheerplannen voor de kapitaalgoederen voor 2017- 2021 zijn in concept afgerond. Uit inspecties is gebleken dat we investeringen moeten doen in alle beweegbare bruggen om te kunnen voldoen aan de landelijke normen. Vooruitlopend op het verbod op chemische onkruidbestrijding wordt onkruid op verhardingen nu bestreden met een combinatie van mechanische en handmatige technieken. De inzameling van glas-, papier- en karton- en kunststof is in eigen beheer overgenomen. De zakkeninzameling in de binnenstad is vervangen door inzameling via ondergrondse containers. Onder de noemer klimaatadaptatie vindt doorontwikkeling plaats van het beleid ter voorkoming van wateroverlast. De tweede fase in van de uitvoering van het groenplan Oostvlietpolder wordt uitgevoerd. Het ontwerp-ambitiedocument 'Leiden Duurzaam 2030 is door het college vastgesteld voor inspraak.

3.5.1 Doelenbomen

Beleidssterrein 5A Verharde openbare ruimte

Doel	Prestatie	
5A1 Schoon, heel en veilig	5A1.1 Ontwikkelen kaderstellend beleid openbare ruimte	✓
	5A1.2 Realiseren beleid verbetering kwaliteit openbare ruimte	✓
	5A1.3 Realiseren beleid inzamelen huishoudelijk afval	✓
	5A1.4 Implementeren kadernota en handboek kwaliteit openbare ruimte	✓
	5A1.5 Realiseren openbare ruimte projecten programma Binnenstad	✓
	5A1.6 Beheren openbare verlichting	⚠
	5A1.7 Beheren bruggen en viaducten	✓
	5A1.8 Beheren wegen	✓
	5A1.9 Uitvoeren straatreiniging en graffiti-bestrijding	✓
	5A1.10 Inzamelen huishoudelijk afval	✓
	5A1.11 Beheren walmuren	✓
	5A1.12 Beheren straatmeubilair	⚠

Doel	Prestatie	
	5A1.13 Beheren contracten buitenreclame	✓
	5A1.14 Handhaven gebruik openbare ruimte	✓
	5A1.15 Inzamelen bedrijfsafval	✓
	5A1.16 Verminderen van de overlast in eigen wijk	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 5A Verharde openbare ruimte

5A1.6 Beheren openbare verlichting

Er is vertraging opgetreden in de uitvoering van de vervangingswerkzaamheden en het preventief onderhoud, vanuit de investeringen. In 2014 is een uitvoeringsplan 2014-2018 gemaakt. In 2014 is er een aanvang gemaakt met het vervangen van armaturen, o.a. op basis van leeftijd, door LED armaturen. Deze worden wijk/buurt gericht vervangen. Uitgangspunt is nog steeds dat we in 2015 de vervangingswerkzaamheden van 2014 afronden én de opdracht verstrekken voor de geplande werkzaamheden van 2015. Een deel van deze laatste werkzaamheden zullen begin 2016 worden afgerond.

5A1.12 Beheren straatmeubilair

De afgelopen jaren zijn er onvoldoende belijnings- en markeringswerkzaamheden uitgevoerd. Sinds eind 2014 beschikt de gemeente weer over een raamcontract. De budgetreserveringen voor deze werkzaamheden komen bij de afsluiting van het jaar vrij te vallen omdat het geen groot onderhoud betreft en er geen voorziening voor ingericht mag worden. Door het ontbreken van financiële dekking is achterstand ontstaan.

5A1.15 Inzamelen bedrijfsafval

Om de kosten en inkomsten van bedrijfsafval met elkaar in evenwicht te brengen zijn maatregelen doorgevoerd waardoor mensen en middelen efficiënter worden ingezet. Tegenover de lagere opbrengsten op dit product staan nu ook lagere kosten.

Beleidsterrein 5B Openbaar water

Doel	Prestatie	
5B1 Waterkwantiteit op orde	5B1.1 Realiseren beleid voorkomen wateroverlast	✓
	5B1.2 Beheren riolering en gemalen	✓
5B2 Verbeteren waterkwaliteit	5B2.1 Opstellen beleidskader water en baggeren	✓
	5B2.2 Baggeren en schoonhouden watergangen	⚠
5B3 Recreatieve waarde water vergroten	5B3.1 Ontwikkelen kaderstellend beleid gebruik openbaar water	⚠
	5B3.2 Realiseren beleid gebruik openbaar water	✓
	5B3.3 Exploiteren havens en waterwegen	✓
	5B3.4 Verlenen ligplaatsvergunningen	✓
	5B3.5 Handhaven gebruik openbaar water	✓

Toelichting doelenboom beleidsterrein 5B Openbaar water

5B2.2 Baggeren en schoonhouden watergangen

Het project "baggeren fase2" is in januari 2015 gegund aan de aannemer. Vanwege de motie 'Baggeren in het broedseizoen' zijn de baggerwerkzaamheden aangehouden en is er vertraging van circa een half jaar opgelopen. Het college heeft besloten de motie niet uit te voeren vanwege de fors hogere kosten en het feit dat ecologie reeds een belangrijke plaats inneemt in het baggeren. De ontstane vertraging in het baggerwerk is in 2015 echter niet meer in te lopen. De baggerwerkzaamheden zullen in het najaar 2015 en het gehele planjaar 2016 worden uitgevoerd.

5B3.1 Ontwikkelen kaderstellend beleid gebruik openbaar water

De afronding van de besluitvorming zal niet begin 2015, maar eind 2015 plaatsvinden. De vertraging hangt samen met de beperkte beleidscapaciteit en met het geven van prioriteit aan het onderdeel bedrijfsvaart.

Beleidsterrein 5C Openbaar groen

Doel	Prestatie	
5C1 Behoud van de kwaliteit van het openbaar groen	5C1.1 Opstellen beheerbeleid groen	⚠
	5C1.2 Beheren openbaar groen	✓
	5C1.3 Verlenen kapvergunningen	✓
	5C1.4 Realiseren beleid verbetering gebruik openbaar groen	⚠
	5C1.5 Aanleggen van natuurvriendelijke oevers	✓
	5C1.6 Beheren van natuurvriendelijke oevers	✓
5C2 Verbeteren kwaliteit en vergroten recreatieve waarde openbaar groen	5C2.1 Ontwikkelen kaderstellend beleid openbaar groen en dierenwelzijn	✓
	5C2.2 Uitbreiden en herinrichten begraafplaats Rhijnhof	✓
	5C2.3 Uitvoeren telling stadsnatuurmeetnet	✓
	5C2.4 Ontwikkelen beleid regionaal groen	✓
	5C2.5 Uitvoeren groenplan Oostvlietpolder	✓
	5C2.6 Aanleggen Singelpark	✓
	5C2.7 Aanbieden natuur- en milieueducatie	✓

Toel ichting doelenboom Beleidsterrein 5C Openbaar groen

5C1.1 Opstellen beheerbeleid groen

Er wordt gewerkt aan opstellen van het Beeldkwaliteitsplan Groen. Dit komt gereed in het najaar 2015. Dit vormt een onderdeel van het uitvoeringsprogramma beeldkwaliteit groene hoofdstructuur, waaraan verder wordt gewerkt in 2016. Het Beeldkwaliteitsplan groene Hoofdstructuur is nog niet gereed omdat er in de planning prioriteit is gegeven aan projecten als het Singelpark.

5C1.4 Realiseren beleid verbetering gebruik openbaar groen

In 2015 is verder gewerkt aan de kwaliteit van de parken en aan bereikbaarheid van het groen met het project groene recreatieve routes. De Singelroute ligt op schema. De opknabbeurt van het Heempark is uitgesteld tot 2016, i.v.m. de eerder genoemde prioriteitstelling. De doorsteek van de Tuin van Noord naar de Merenwijk gaat helemaal niet meer door, wegens gebrek aan draagvlak bij de volkstuinders heeft de raad besloten geen voetpad of fietspad meer aan te leggen door het volkstuinencomplex.

Beleidsterrein 5D Duurzaamheid

Doel	Prestatie	
5D1 Duurzaam Leiden	5D1.1 Ontwikkelen duurzaamheidsbeleid	✓
	5D1.2 Verbeteren luchtkwaliteit	✓
	5D1.3 Uitvoeren geluidsanering	✓
	5D1.4 Uitvoeren bodemsanering	✓
	5D1.5 Uitvoeren duurzaamheidsbeleid	✓
	5D1.6 Uitvoeren maatregelen milieubeheer	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 5D Duurzaamheid

Geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

3.5.2 Financiële afwijkingen begroting 2015

Programma 5 Omgevingskwaliteit (x 1.000)
(- = voordeel)

Nummer	Onderwerp	B/L	2015	2016	2017	2018	2019	I/S	Portefeuillehouder
Mee- en tegenvallers									
5.4	Kabels en leidingen Dienstverlening	L	30	50	50	50	50	S	P.A.J. Laudy
5.4	Kabels en leidingen Dienstverlening	B	-50	-50	-50	-50	-50	S	P.A.J. Laudy
5.8	Tegenvaller rioolheffing niet- woningen 2013	B	197					I	P.A.J. Laudy
Budget neutrale wijzigingen									
5.2	Beheerkosten J. Caesarbrug	L	87	173	173	173	173	S	P.A.J. Laudy
5.2	Beheerkosten J. Caesarbrug	L	-87	-173	-173	-173	-173	S	Mw. M.M. Damen
5.3	Inzamelvoertuigen	L	56	169	169	169	169	S	P.A.J. Laudy
5.3	Inzamelvoertuigen	B	-56	-169	-169	-169	-169	S	P.A.J. Laudy
5.5	Singelpark	L	30	40				I	F.J. de Wit
5.5	Singelpark	B	-30	-40				I	F.J. de Wit
Resultaat programma 5			177	0	0	0	0		
Budgetoverhevelingen									
5.7	Kadernota kwaliteit openbare ruimte	L	-396	396				I	P.A.J. Laudy
Totaal budgetoverhevelingen programma 5			-396	396	0	0	0		
Resultaat na budgetoverheveling			-219	396	0	0	0		

3.5.3 Toelichting afwijkingen begroting 2015

Mee- en tegenvallers:

5.4 Prestatie 5A1.8 Beheren wegen

Sinds 2014 is er een stijging van de inkomsten uit leidingvergunningen of instemmingsbesluit m.b.t. kabels en leidingen in openbare grond. De stijging lijkt structureel te zijn. De stijging wordt veroorzaakt door meer aanvragen. Om deze stijging op te kunnen vangen zal de ICT worden aangepast en is een uitbreiding van personeel nodig. Per saldo ontstaat een incidenteel voordeel in 2015.

5.8 Tegenvaller rioolheffing niet-woningen 2013

Op rioolheffingen naar waterverbruik bij niet-woningen is sprake van tegenvallende opbrengsten. Het gaat om verwachtingen over nog te ontvangen bedragen over belastingjaar 2013. Per saldo bedraagt het nadeel € 197.000 ten opzichte van de begroting. Een belangrijke verklaring is een onjuiste aanname over het aantal nog op te leggen heffingen. Uitgegaan is van het aantal panden, terwijl de heffingen worden toegerekend aan belastingplichtigen. Hierdoor was sprake van dubbeltellingen.

Budgetneutrale wijzigingen:

5.2 Prestatie 5A1.7 Beheren bruggen en viaducten

Voor de onderhoudslasten van de Julius Caesarbrug is vanuit de stelpost areaaluitbreiding (programma 11) structureel dekking beschikbaar gesteld.

5.3 Prestatie 5A1.10 Inzamelen huishoudelijk afval

De inzameling van de afvalfracties glas, papier en karton, kunststof werd uitgevoerd door een externe partij. Deze werkzaamheden worden inmiddels in eigen beheer uitgevoerd. De kosten van de aanschaf van voertuigen voor inzameling van glas, papier en karton, kunststof worden uit bestaand budget gedekt. De inzet van de personeelskosten wordt gedekt uit de verrekening van het budget wat benodigd was voor de dienstverlening door de externe inzamelaars. Zie ook de kredieten Algemene dekkingsmiddelen in paragraaf 4.1 Investerings- en kredieten.

5.5 Prestatie 5C2.6 Aanleggen Singelpark

Binnen de aanleg van het Singelpark is in de aanpak van de parkbruggen gekozen voor een interactief planproces waarbij de architect in samenspraak met de stad de keuzes voor het ontwerp maakt. Hiermee wordt de kennis en betrokkenheid van de stad aan de voorkant georganiseerd. De geselecteerde architect krijgt ruimte voor het organiseren van een stadsdialoog en werkt de bruggen uit tot een voorlopig ontwerp (VO+). Dit voorlopig ontwerp (VO+) wordt vastgesteld door de Raad. Een geselecteerde aannemer zal vervolgens in samenwerking met de architect het ontwerp detailleren, engineeren en realiseren. Met deze aanpak verschuift een deel van de kosten naar de voorbereiding van de plannen. Dit betekent dat er nu in de voorbereiding meer uren worden besteed aan werkzaamheden voor het ontwerp die straks niet meer in de uitvoeringsfase gedaan hoeven te worden. Hiervoor wordt voorgesteld om het krediet 7100610 Singelpark-Brugverbindingen op te hogen met €70.000 ten laste van de reserve Groene singels.

5.7 Budgetoverheveling kadernota kwaliteit openbare ruimte

Bij de perspectiefnota 2012-2015 heeft de raad incidenteel budget ter beschikking gesteld om het effect van de Kadernota kwaliteit openbare ruimte 2025 in de praktijk te kunnen toepassen. Om de afgesproken prestaties zo goed mogelijk te kunnen realiseren dient er een goede voorbereiding te zijn en kiezen we ervoor om mee te lopen met de rioolprojecten dan wel te combineren met herstraatwerkzaamheden. Omdat de grote rioolprojecten in de planning zijn uitgelopen is inzet van dit budget niet mogelijk geweest in 2015. Deze werkzaamheden worden op dit moment door de stadsingenieurs grootschalig voorbereid en aanbesteed. De planning is dat de uitvoering van deze werkzaamheden in 2016 zal starten. Het resterend budget van €396.329 moet daarom ook worden overgeheveld naar 2016.

Prestatie 5A1.6 B ehereen openbare verlichting

De leverancier gaat nafactureren voor de component netwerkkosten bij de kleinverbruik aansluitingen en er ontbreken nog afrekeningen over voorgaande jaren, de energiebelasting is verhoogd en over 2015 zullen "vergeten" aansluitingen gefactureerd gaan worden, dus meer aansluitingen dan voorgaande jaren. Om het tekort op de energiekosten openbare verlichting op te vangen wordt geprobeerd bij te sturen binnen de beschikbare budgetten voor openbare verlichting.

Prestatie 5A1.4 Implementeren kadernota en handboek kwaliteit openbare ruimte

De reconstructie Maresingel wordt conform het handboek kwaliteit openbare ruimte uitgevoerd. Voorgesteld wordt om het budget van € 200.000 binnen programma Omgevingskwaliteit beschikbaar gesteld conform Begroting 2015 voor de toepassing van duurzaam materiaal bij herinrichting van de openbare ruimte toe te voegen aan de reconstructie Maresingel. Zie ook paragraaf 4.1 Investerings- en kredieten.

Budgetoverheveling investeringsbijdragen gedekt door reserves

De binnen dit programma geraamde investeringskredieten met dekking door bijdragen van reserves kunnen voor een bedrag ad € 2.499.469 overgeheveld worden naar 2016. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 4.8 Technische wijzigingen.

Taakstellingen

Voor dit programma is een taakstelling opgelegd voor beheer (€ 156.623). In paragraaf 4.5 Taakstellingen wordt dit verder toegelicht.

6

Stedelijke ontwikkeling

Stedelijke ontwikkeling

Programmanummer

Commissie

Portefeuille(s)

6

Ruimte en regio

Ruimtelijke ordening, binnenstad en publiekszaken

De missie van het programma Stedelijke ontwikkeling luidt:

De gemeente Leiden staat voor een optimale ruimtelijke ontwikkeling van de beschikbare, schaarse ruimte van stad en regio die gericht is op een kwalitatief hoogwaardige woon-, werk- en leefomgeving.

Stand van zaken bij Bestuursrapportage

Van de 30 benoemde prestaties binnen het programma Stedelijke Ontwikkeling 2015 krijgen 26 prestaties een groen stoplicht in deze bestuursrapportage. De verwachting is dan ook dat de resultaten die bij de prestaties in de begroting zijn genoemd in bijna alle gevallen zullen worden behaald. Er wordt voortvarend gewerkt aan de vele producten en projecten van dit programma; van het tijdig verstrekken van vergunningen tot het opstellen van de omgevingsvisie, van de realisatie van projecten zoals Aalmarkt en Stationsgebied tot het verbetertraject van gemeentelijk vastgoed en van het uitvoeren van de nota Wonen tot het opstellen van bestemmingsplannen.

3.6.1 Doelenbomen

Beleidssterrein 6A Ruimtelijke planvorming en plantoetsing

Doel	Prestatie	
6A1 Toedelen van ruimte	6A1.1 Opstellen structuurvisies en gebiedsvisies als kaderstelling voor de ruimtelijke ontwikkeling	✓
	6A1.2 Actualiseren ruimtelijke agenda	✓
	6A1.3 Opstellen thematisch ruimtelijk beleid	✓
	6A1.4 Stimuleren ruimtelijke kwaliteit	✓
	6A1.5 Adviseren complexe ruimtelijke initiatieven	✓
	6A1.6 Opstellen van bestemmingsplannen	✓
	6A1.7 Actualiseren ruimtelijk instrumentarium	✓
6A2 Ruimtelijke kwaliteit van de bebouwde ruimte	6A2.1 Behandeling verzoeken van omgevingsvergunningen	✓
	6A2.2 Het voeren van vooroverleg	✓
6A3 Veilig bouwen en veilig gebruiken van bebouwde ruimte	6A3.1 Toezicht en handhaving op veilig bouwen en gebruiken	✓
6A4 Aantrekkelijke binnenstad door ruimtelijke ontwikkeling	6A4.1 Uitvoeren Aalmarktproject	✓
	6A4.2 Realisatie terrassenplein Beestenmarkt	✓
	6A4.3 Wonen boven winkels	✓

Doel	Prestatie	
	6A4.4 Ontwikkeling stationsgebied	✓
	6A4.5 Ontwikkeling Meelfabriek	✓
	6A4.6 Bouw parkeergarages Garenmarkt en Lammermarkt	✓
	6A4.7 Project Singelpark	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 6A Ruimtelijke planvorming en plantoetsing

Geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidsterrein 6B Gemeentelijk vastgoed

Doel	Prestatie	
6B1 Optimale exploitatie van gemeentelijk vastgoed	6B1.1 Voeren van een erfpachtbedrijf	✓
	6B1.2 Opstellen PRIL - Vermogensbeheer en Grondexploitaties	✓
	6B1.3 Exploiteren van gemeentelijk vastgoed	⚠

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 6B Gemeentelijk vastgoed

6B1.3 Exploiteren van gemeentelijk vastgoed

De verbeterpunten met betrekking tot goede verantwoording en sturing zoals in 2013 geformuleerd, zijn geïmplementeerd. De opgave voor 2015 is om dit verder te operationaliseren. Alle meerjarenonderhoudsplannen voor ambtelijk- en maatschappelijk vastgoed inclusief de monumenten met en zonder exploitatie zijn in 2014 in kaart gebracht. Het adequaat op de markt wegzetten van meerjaren onderhoudswerkzaamheden, in samenwerking met Servicepunt 71, blijft de uitdaging van 2015 en verder. Het Beleidskader Vastgoed (BKV) is in oktober 2014 door de raad vastgesteld. Samen met de subsidievertrekkende beleidsafdelingen zijn de gesprekken gestart met onze maatschappelijke huurders om het BKV uit te voeren. Doel is om de portefeuille beter aan de laten sluiten op de beleidsdoelstellingen van de gemeente en de wensen van de maatschappelijke huurders alsook het financieel tekort als gevolg van (te) lage huurprijzen, administratieve omissies en niet (volledig) doorbelasten van kosten terug te dringen.

Beleidsterrein 6C Wonen

Doel	Prestatie	
6C1 Hogere kwaliteit en toename van de woningvoorraad	6C1.1 Uitvoeren van de nota Wonen	⚠
	6C1.2 Actualiseren van de prestatieafspraken met corporaties	✓
	6C1.3 Bijdrage aan opstellen regionale woonvisie en woonruimteverdeling	✓
	6C1.4 (Laten) uitvoeren van projecten (inclusief studentenhuysvesting)	⚠
6C2 Opheffen illegale huisvesting	6C2.1 Toezien en handhaven op onrechtmatige bewoning	✓
6C3 Beter leefklimaat in Leiden Noord	6C3.1 Kooiplein	⚠
	6C3.2 Van Voorthuijsenlocatie	✓
	6C3.3 Groenordhallen e.o.	✓
	6C3.4 Oude Kooi.	✓
	6C3.5 Programmasturing WOP Leiden Noord	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 6C Wonen

6C1.1 Uitvoeren van de nota Wonen

In de Nota Wonen (vastgesteld 14 februari 2013) zijn 29 acties opgenomen. Het merendeel van deze acties wordt uitgevoerd of er is besloten dat uitvoering niet meer nodig is. Voor deze acties kan de stoplichtmonitor op 'groen'. Voor vier onderwerpen komt de stoplichtmonitor echter op 'oranje' uit. Het gaat om het ontwikkelen van een visie op de uitbreiding van de woningvoorraad na 2020, het verduidelijken van de vraag op het terrein van wonen en zorg zoals de huisvesting van bijzondere doelgroepen, vernieuwende woonvormen en wooncomplexen, het door de Universiteit Leiden te starten onderzoek naar buitenlandse studenten, aio's en phd's en de evaluatie van de verordening op de woning- en kamerbemiddeling 2014. Door onder andere inzet op andere prioriteiten en gebrek aan capaciteit zullen een aantal acties naar 2016 doorschuiven.

6C1.4 (Laten) uitvoeren van projecten (inclusief studentenhuysvesting)

Lakenplein

Inmiddels is de omgevingsvergunning aangevraagd waartegen bezwaar is ingediend, hierdoor is het niet duidelijk wanneer Portaal met de daadwerkelijke bouw gaat beginnen.

Onderzoek nieuwbouw Universiteit Leiden Witte Singel/Doelencomplex

De Universiteit Leiden heeft meer tijd nodig gehad om tot besluitvorming te komen eind 2014. In 2015 wordt het participatieproces uitgewerkt en wordt voorbereidend (cultuurhistorisch) onderzoek afgerond. De gemeente Leiden en de Universiteit Leiden werken gezamenlijk aan een Nota van Uitgangspunten (medio 2015) en een Stedenbouwkundig plan (eind 2015). Over dit project zal dit jaar nog specifieke informatie volgen.

Oppenheimstraat

Na het positief afgeronde verkeersonderzoek over de verkeersdruk in de wijk is er toch gekozen voor een vervolg om draagvlak te zoeken voor de plannen. Er zal een proef voor het afsluiten van de Oppenheimstraat tijdens de ochtendspits van de school worden uitgewerkt en gecommuniceerd. De proef zal begin schooljaar 2015/2016 starten. De gestarte Wabo procedure blijft daarom nog stilliggen.

Van Vollenhovenkade

Onlangs kon de eerste stap gezet worden om het project vlot te trekken (in uitvoering nemen Du Rieustraat), onzeker is nog of dat voor de Van Vollenhovenkade ook op zal gaan.

6C3.1 Kooiplein

Project Kooiplein is volop in uitvoering. De realisatie van het eerste deel van de openbare ruimte is gaande, te weten de ophoging van de Kooilaan en de aansluiting ervan op de Willem de Zwijgerlaan en de aanleg van de riolering. Oplevering van de ophoging staat gepland voor begin 2016. Complicaties in de uitvoering hebben voor enige vertraging in de uitvoering gezorgd, waardoor de oorspronkelijke opleverdatum van eind december niet meer haalbaar is. Ook de realisatie van de eerste openbare parkeergarage is gaande. De oplevering hiervan staat gepland voor oktober 2016.

Daarnaast is ook een aantal deelgebieden in uitvoering; deelgebied 3a is inmiddels opgeleverd, de realisatie van deelgebieden 3b en 5a/b is gestart en zullen vanaf eind 2016 tot begin 2017 gefaseerd worden opgeleverd. Het streven is om voor het einde van dit jaar te starten met de uitvoering van deelgebied 4a (woningbouw, supermarkt, openbaar dakpark en de tweede openbare parkeergarage).

Het project kent een grote mate van complexiteit, voor een deel inherent aan het feit dat het hier een binnenstedelijke gebiedsontwikkeling betreft, voor een deel voortkomend uit technische oorzaken en voor een deel voortkomend uit de vigerende regelgeving waardoor de Raamovereenkomst voor de uitvoering van het project nader moest worden uitgewerkt en aangepast. Deze complexiteit blijft een risico met zich mee brengen voor de planning en de plankosten van project.

3.6.2 Financiële afwijkingen begroting 2015

Programma 6 Stedelijke Ontwikkeling (x € 1.000)
(- = voordeel)

Nummer	Onderwerp	B/L	2015	2016	2017	2018	2019	I/S	Portefeuillehouder
	Mee- en tegenvallers								
6.5	Dwangsommen bouwtoezicht	B	100					I	P.A.J. Laudy
	Budget neutrale wijzigingen								
6.1	Aanpassing Bars	L	35					I	P.A.J. Laudy
6.1	Aanpassing Bars	B	-10					I	P.A.J. Laudy
6.1	Aanpassing Bars	B	-25					I	P.A.J. Laudy
6.2	LBSP effect nota plankosten	L	107					I	P.A.J. Laudy
6.2	LBSP effect nota plankosten	B	-107					I	P.A.J. Laudy
6.3	Holiday Inn	L	115	0	65			I	P.A.J. Laudy
6.3	Holiday Inn	B	-115	0	-65			I	P.A.J. Laudy
6.4	Haagwegkwartier Noord	L	-150					I	P.A.J. Laudy
6.4	Haagwegkwartier Noord	L	150					I	Mw. M.M. Damen
6.6	Aanpassen budget Decentralisatie uitkering Bodem (prestatie 5D1.4)	L	315					I	P.A.J. Laudy
6.6	Aanpassen budget Decentralisatie uitkering Bodem (prestatie 5D1.4)	B	-748					I	Mw. M.M. Damen
6.6	Aanpassen budget Decentralisatie uitkering Bodem (prestatie 5D1.4)	B	433					I	Mw. M.M. Damen
6.7	Ongedaan maken onttrekking uit bestemmingsreserve herstructurering woongebieden Sleutels	L	661					I	P.A.J. Laudy
6.7	Ongedaan maken onttrekking uit bestemmingsreserve herstructurering woongebieden Sleutels	B	-661					I	P.A.J. Laudy
6.8	Afsluiten krediet BSLN vrijval kap.In. Inzetten beheerexpl. Het Gebouw	L	-69	-68	-67	-66	-65	S	P.A.J. Laudy
6.8	Afsluiten krediet BSLN vrijval kap.In. Inzetten beheerexpl. Het Gebouw	L	69	68	67	66	65	S	F.J. de Wit
	Resultaat programma 6		100	0	0	0	0		
	Budgetoverhevelingen								
	Totaal budgetoverhevelingen programma 6		0	0	0	0	0		
	Resultaat na budgetoverheveling		100	0	0	0	0		

3.6.3 Toelichting afwijkingen begroting 2015

Mee- en tegenvallers:

6.5 Dwangsommen

De hoogte van de opgelegde dwangsommen is afhankelijk van het aantal overtredingen van de regelgeving en is bedoeld als sanctiemiddel om de overtreding op te heffen. Doordat de gemeente met steeds meer succes inzet op het proces voorafgaand aan de inning worden voor 2015 de geraamde inkomsten voor een bedrag van € 100.000 niet gerealiseerd.

Budgetneutrale wijzigingen:

6.1 Aanpassing Bars

Er moeten aanpassingen plaatsvinden aan het Barssysteem. Het reguliere budget is niet voldoende en moet in 2015 incidenteel met € 35.000 worden verhoogd. Deze extra lasten worden gedekt door een onttrekking van € 25.000 uit de reserve bouwleges (binnen deze reserve is rekening gehouden met de mogelijkheid dat kosten in verband met verbeteringen van het Barssysteem ten laste van deze reserve kunnen worden gebracht) en verhoging van de leges Wabo met € 10.000.

6.2 Plankosten Leiden Bio Science Park

Het krediet planvoorbereiding LBSP is ingesteld om voor de jaren 2011 tot en met 2015 de interne plankosten voor het programma LBSP te verantwoorden. Met de nota plankosten is de wijze van doorbelasten gewijzigd met als consequentie dat meer disciplines doorbelast worden (verkeerskundigen, medewerkers archeologie en stadsruimte). In de nota plankosten wordt aangegeven dat projecten die de extra uren als gevolg van de nieuwe wijze van doorbelasten niet kunnen dragen, gecompenseerd kunnen worden uit de reserve bedrijfsvoering Plankosten. In totaal gaat het om € 107.000. Voorgesteld wordt om dit ten laste te brengen van de reserve bedrijfsvoering Plankosten. Zie ook paragraaf 4.1 Investeringen en kredieten

6.3 Holiday Inn

In verband met werkzaamheden voor ontsluiting Haagse Schouwweg (project OBSP) wordt met Holiday Inn een overeenkomst gesloten om grond te ruilen en het parkeerterrein van Holiday Inn te herinrichten. De gemeente zal een bijdrage betalen van maximaal € 180.000 die wordt gedekt middels een onttrekking uit de vereveningsreserve grondexploitaties.

6.4 Haagwegkwartier Noord

De herinrichting van de openbare ruimte in Haagwegkwartier Noord wordt dit jaar afgesloten. Door een gunstige aanbesteding is er een voordeel behaald van €150.000. De dekking van dit project is gehaald uit de reserve bijdrage van reserve GSB/ISV EZ. Vanwege de taakstelling in 2015 van € 1.000.000 op projecten die gedekt worden uit reserves wordt nu voorgesteld om dit voordeel op de taakstelling in mindering te brengen. Zie ook paragraaf 4.1 Investeringen en kredieten

6.6 Reserve bodemsanering

In de meicirculaire 2015 zijn diverse integratie- en decentralisatie uitkeringen aangepast. Conform stand beleid worden deze aanpassingen ook doorgevoerd op de verschillende beleidsterreinen, hetgeen leidt tot een extra storting in de reserve bodemsanering van € 314.511.

6.7 Reserve herstructurering woongebieden de Sleutels

In 2013 zijn werkzaamheden bouwrijp maken verricht ten lasten van het krediet 'Uitvoering Kooiplein'. Om te voorkomen dat er onrechtmatigheid zou gaan plaatsvinden is besloten om deze facturen in 2013 voorlopig te betalen uit de voor Kooiplein beschikbare middelen in de reserve Herstructurering woongebieden Sleutels. Bij de jaarrekening 2013 is € 638.991 aan kosten bouwrijp maken gedekt uit deze reserve. Bedoeling was deze onttrekking weer ongedaan te maken omdat de rente-aangroei van deze reserve onderdeel uitmaakt van de financiële huishouding en afspraken binnen het project. Bij deze bestuursrapportage wordt daarom voorgesteld om de onttrekking uit de reserve Herstructurering woongebieden Sleutels ongedaan te maken ten laste van de Vereveningsreserve grondexploitaties. Dit is mogelijk omdat binnen de Vereveningsreserve grondexploitaties momenteel nog € 1.018.203 vrij beschikbaar is voor het project (de geraamde exploitatiebijdrage aan krediet 'Uitvoering Kooiplein'). Tevens wordt voorgesteld om de rentedotatie over € 638.991 over 2015 zijnde € 22.364 per jaar van de Vereveningsreserve grondexploitaties over te hevelen naar de reserve Herstructurering woongebieden Sleutels. Zie ook paragraaf 4.1 Investeringen en kredieten

6.8 Afsluiten kredieten Het Gebouw (BSLN) en vrijval kapitaallasten inzetten conform raadsbrief (B&W besluit 13.0074)

Bij Raadsbrief (B&W nr. 13.0074) bent u geïnformeerd over het risico van de beheerexploitatie van de vereniging van gebruikers en de wijkondernemer betreffende Het Gebouw. Hierin is aangegeven dat het te verwachten voordeel op het investeringskrediet voor de bouw van Het Gebouw, zich vertalende in een besparing op de langjarige kapitaallasten, zal worden ingezet ter dekking van het financiële risico op de

beheerexploitatie. Dit voordeel wordt bij afsluiting van de kredieten betreffende Het Gebouw (vastgoedkrediet) ten gunste gebracht van programma 7 "Jeugd en Onderwijs". Bij deze bestuursrapportage worden de investeringskredieten betreffende Het Gebouw (vastgoedkrediet) afgesloten. De onderschrijding op de kredieten is € 1.662.646. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door strakke sturing (onderschrijding van geraamde plankosten) en het gunstige aanbestedingsklimaat waardoor een aanzienlijk aanbestedingsvoordeel is gerealiseerd. Deze onderschrijding betreft een viertal investeringen in vastgoed t.b.v. Het Gebouw die lineair worden afgeschreven in 40 jaren tegen 3,5%. De bespaarde kapitaallasten hiervan bedragen € 94.000 in het eerste jaar. Zie ook paragraaf 4.1 Investeringen en kredieten.

Momenteel wordt een evaluatie uitgevoerd naar de afspraken van de huidige Uitvoeringsovereenkomst incl. de dekking van het financiële risico op de beheerexploitatie (looptijd van de UVOK is drie jaar en loopt af op 31-12-2015). Uitkomsten van deze evaluatie worden einde 2015 verwacht.

Opschonen krediet Uitvoering Kooiplein

Voor het opschonen van krediet "Uitvoering Kooiplein" bevat deze Bestuursrapportage een aframing van in totaal € 121.500. Het betreft een verschil van € 46.500 tussen de begrote en gerealiseerde eindafrekening van de Provincie Zuid Holland en een onterecht opgenomen bijdrage in kosten bestemmingsplannen door Kooiplein CV van € 75.000. Deze verschillen worden budgettair neutraal verwerkt in het betreffende krediet.

De eindafrekening van de bijdragen van de Provincie Zuid Holland is in 2013 verantwoord. In de aanvankelijke beschikking was aangegeven dat de eindafrekening € 1,5 mln zou bedragen. Uiteindelijk heeft de Provincie besloten de eindafrekening vast te stellen op € 1,454 mln. Het verschil van € 46.650 zal worden gecorrigeerd bij de 2e Bestuursrapportage 2015. De in het krediet opgenomen bijdrage van de projectontwikkelaar aan de gemeente Leiden ad. € 6,977 mln. bestaat o.a. uit een vergoeding voor bestemmingsplannen van € 75.000. Dit is onterecht en wordt gecorrigeerd in deze Bestuursrapportage 2015. Zie ook paragraaf 4.1 Investeringen en kredieten

Budgetoverheveling investeringsbijdragen gedekt door reserves

De binnen dit programma geraamde investeringskredieten met dekking door bijdragen van reserves kunnen voor een bedrag ad € 8.646.988 overgeheveld worden naar 2016 omdat betreffende werkzaamheden conform planning volgend jaar uitgevoerd zullen worden (geraamde bijdrage/dekking uit de reserve wordt pas geboekt als de lasten op betreffend krediet zijn gerealiseerd). Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 4.8 Technische wijzigingen.

7

Jeugd en onderwijs

Jeugd en onderwijs

Programmanummer

Commissie

Portefeuille(s)

7

Onderwijs en samenleving

Jeugd, Welzijn & Zorg
Onderwijs, Sport en Duurzaamheid

De missie van het programma Jeugd en onderwijs luidt:

In Leiden krijgen kinderen en jongeren de kans gezond en veilig op te groeien in een stimulerende omgeving, zodat zij hun talenten kunnen ontwikkelen en volwaardig aan de samenleving kunnen deelnemen.

Stand van zaken bij Bestuursrapportage

De prestaties op het gebied van jeugd en onderwijsbeleid liggen op schema met uitzondering van prestatie 7D3.2 Stimuleren dat leerlingen worden voorbereid op een internationale samenleving die iets is vertraagd in de planning.

Op 1 januari jl. is de overheveling van alle jeugdhulptaken naar gemeenten daadwerkelijk ingevoerd.

De jeugdhulp is dichtbij de burgers georganiseerd in de vorm van jeugd en gezinsteams. De gemeente heeft in de eerste maanden van 2015 veel telefoontjes gehad van verontruste ouders, maar de terugkoppeling vanuit de teams en professionals in het netwerk is positief.

Op het gebied van onderwijsbeleid is voortvarend aan de slag gegaan en zijn er gesprekken gevoerd met stakeholders uit het onderwijs- en bedrijfsleven over de kansen voor het onderwijs in Leiden kennisstad en de mogelijkheden om meer samen te werken. De geopperde ideeën worden de komende periode verder uitgewerkt.

De prestaties op gebied van onderwijshuisvesting liggen deels niet op schema omdat de uitbreiding van de gymnastiekcapaciteit in het Roodenburghdistrict net als het gehele project Oppenheimstraat waar dit deel van uitmaakt, vertraging heeft opgelopen.

3.7.1 Doelenbomen

Beleidssterrein 7A Jeugd

Doel	Prestatie	
7A1 Een krachtige pedagogische samenleving	7A1.1 Betrekken van de jeugd via jeugdparticipatie	✓
	7A1.2 Waarborgen kwaliteit (openbare) speelruimte	✓
	7A1.3 Ondersteunen spelbevordering	✓
7A2 Goede (gebiedsgerichte) ondersteuning en hulp aan jeugd en gezin	7A2.1 Vanuit het CJG uitvoeren Wet Publieke Gezondheid	✓
	7A2.2 Vanuit het CJG organiseren van informatie en advies en opvoedingsondersteuning	✓
	7A2.3 Vanuit het CJG organiseren van jeugdhulp door middel van jeugd & gezinsteams	✓
7A3 Goede specialistische hulp beschikbaar	7A3.1 Het doen organiseren van specialistische hulp	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 7A Jeugd
Geen afwijkingen ten opzichte van de begroting

Beleidsterrein 7B Peuterspeelzalen en kinderopvang

Doel	Prestatie	
7B1 Kwalitatief goed en toegankelijk aanbod van kindercentra	7B1.1 Zorg dragen voor voldoende aanbod peuterspeelzaalwerk	✓
	7B1.2 Waarborgen kwaliteit kinderopvang / peuterspeelzalen	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 7B Peuterspeelzalen en kinderopvang
Geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidsterrein 7C Onderwijsbeleid

Doel	Prestatie	
7C1 Goede onderwijskansen voor doelgroepkinderen tot twaalf jaar	7C1.1 Waarborgen van aanbod, kwaliteit en deelname aan voor- en vroegschoolse educatie	✓
	7C1.2 Stimuleren hoogwaardig taalaanbod op onderwijskansscholen	✓
	7C1.3 Doen bevorderen van ouderbetrokkenheid bij doelgroepkinderen	✓
7C2 Goede onderwijs-ondersteuning en samenwerking in het onderwijs	7C2.1 Ondersteunen zorg voor leerlingen met specifieke behoeften	✓
	7C2.2 Stimuleren samenwerking en voorzieningen in het onderwijs	✓
7C3 Excellent onderwijs	7C3.1 Stimuleren van het aanbod waarin leerlingen hun eigen talenten kunnen ontwikkelen in een doorlopende leerlijn	✓
	7C3.2 Stimuleren dat leerlingen worden voorbereid op een internationale samenleving	⚠
	7C3.3 Bevorderen van buitenschools leren door samenwerking van onderwijs, bedrijven en instellingen	✓
7C4 Zoveel mogelijk leerlingen worden behouden voor het onderwijs en halen een startkwalificatie	7C4.1 Sturing geven op uitvalcijfers met RMC werkplan en het gericht inzetten van projecten	✓
	7C4.2 Tegengaan verzuim leerplichtigen	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 7C Onderwijsbeleid
Geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

7C3.2 Stimuleren dat leerlingen worden voorbereid op een internationale samenleving

Er worden in de prestatie begroting 7C3.2 vier thema's benoemd: eerder starten met Engels in primair onderwijs, verkennen van een dependance voor IGBO (internationaal georiënteerd basisonderwijs), uitwisseling van kennis op het gebied van internationaal onderwijs en het werken aan imago-versterking. Twee grote schoolbesturen gaven prioriteit aan het thema Verkenning van een dependance voor IGBO-onderwijs. In de raadscommissie van Onderwijs en Samenleving in april 2015 heeft wethouder de Wit toegezegd dat eventuele kosten naar aanleiding van deze verkenning niet ten laste zullen komen van dit budget.

Daarop is aan de (onderwijs)partners in partners in Leiden gevraagd om met voorstellen op de andere 3 thema's te komen. Die voorstellen zijn nu ingediend en worden nog met de indieners besproken.

Beleidsterrein 7D Onderwijshuisvesting

Doel	Prestatie	
7D1 Goede kwantiteit en kwaliteit van onderwijshuisvesting	7D1.1 Realisatie van nieuwbouw, uitbreiding en vervanging van lesgebouwen en gymnastieklokalen	⚠
	7D1.2 In stand houden van de bestaande gebouwenvoorraad door onderhoud en aanpassingen	✓
	7D1.3 Uitvoering van de overige wettelijke taken zoals ozb, schadeherstel en bekostiging gymnastiekonderwijs	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 7D Onderwijshuisvesting

7D1.1 Realisatie van nieuwbouw, uitbreiding en vervanging van lesgebouwen en gymnastieklokalen

De volgende activiteit binnen prestatie 7D1.1. is vertraagd: Verbetering gymnastiekcapaciteit
De uitbreiding van de gymnastiekcapaciteit in het Roodenburgdistrict heeft net als het gehele project Oppenheimstraat waar dit deel van uitmaakt, vertraging opgelopen.

3.7.2 Financiële afwijkingen begroting 2015

Programma 7 Jeugd en Onderwijs (x € 1.000) (- = voordeel)

Nummer	Onderwerp	B/L	2015	2016	2017	2018	2019	I/S	Portefeuillehouder
	Mee- en tegenvallers								
7.1	Jeugdzorg subsidie JGT	L	-50					I	Mw. R.A. van Gelderen
7.3	Jeugdzorg ouderbijdrage PGB	B	125					I	Mw. R.A. van Gelderen
	Budget neutrale wijzigingen								
7.2	Jeugdzorg PGB reserve 3D	L	-370					I	Mw. R.A. van Gelderen
7.2	Jeugdzorg PGB reserve 3D	B	370					I	Mw. R.A. van Gelderen
7.4	Jeugdzorg meicirculaire 2015	L	-460					S	Mw. R.A. van Gelderen
7.4	Jeugdzorg meicirculaire 2015	L	-190					S	Mw. M.M. Damen
7.4	Jeugdzorg meicirculaire 2015	B	650					S	Mw. R.A. van Gelderen
7.5	Jeugdzorg compensatie RAS-middelen 2015	L	-90					I	Mw. R.A. van Gelderen
7.5	Jeugdzorg compensatie RAS-middelen 2015	B	90					I	Mw. R.A. van Gelderen
7.8	Onderwijsachterstandenbeleid	L	-44	6	6	6	6	S	F.J. de Wit
7.8	Onderwijsachterstandenbeleid	B	44	-6	-6	-6	-6	S	F.J. de Wit
	Resultaat programma 7		75	0	0	0	0		
	Budgetoverhevelingen								
	Totaal budgetoverhevelingen programma 7		0	0	0	0	0		
	Resultaat na budgetoverheveling		75	0	0	0	0		

3.7.3 Toelichting afwijkingen begroting 2015

Meevaller/Tegenvaller :

7.1 Jeugdzorg subsidie JGT

De subsidie aan de Jeugd- en gezinsteams valt € 150.000 incidenteel lager uit dan geraamd.

7.3 Jeugdzorg ouderbijdrage PGB

Via B&W-besluit 15.0026 is begin 2015 besloten om de ouderbijdrage PGB voorlopig niet te heffen. Deze ouderbijdrage zal in 2015 niet meer worden geheven. De geraamde opbrengst van € 125.000 zal daarom niet worden behaald.

Budget neutrale wijzigingen:

7.2 Jeugdzorg PGB reserve 3D

Begin 2015 bleek dat het Jeugd PGB-budget onvoldoende was. Dit budget maakt onderdeel uit van de lokale jeugdzorg, het zogenaamde 20%-deel. Vervolgens is het budget opgehoogd waarbij de dekking uit de 3D-reserve kwam. Binnen de Holland-Rijnland-jeugdbegroting (het 80% deel) was een deel van de middelen nog niet bestemd voor een concrete regio-activiteit. Deze middelen zijn weer overgeheveld naar de gemeenten voor lokale jeugdzorg (20%-deel), waardoor de onttrekking aan de 3D-reserve worden afgeraamd.

7.4 Jeugdzorg mei-circulaire 2015

In de mei-circulaire 2015 worden de middelen jeugdzorg met afgerond € 0,65 miljoen verlaagd. In het oorspronkelijke budget waren de middelen voor de wet langdurige zorg nog opgenomen. Deze taak is uiteindelijk geen verantwoordelijkheid voor de gemeenten geworden en daarom wordt de algemene uitkering verlaagd. De verlaging van het budget leidt niet tot verlies van geraamde inkomsten bij de jeugdzorginstellingen, omdat die inkomsten nu via de zorgverzekeraars worden verkregen.

7.5 Jeugdzorg compensatie RAS-middelen

De uitvoeringskosten vallen naar verwachting lager € 90.000 uit. Daardoor ontstaat dekking om de weggevallen RAS-middelen te compenseren. Deze RAS-middelen waren in de begroting gedekt door een onttrekking aan de 3D-reserve. De onttrekking van € 90.000 kan nu worden afgeraamd.

7.8 Onderwijsachterstandenbeleid

Bij verwerking van de werkbegroting is voor 2015 een onjuiste indexering van de rijksbijdrage OAB toegepast (€ 50.000 in plaats van het juiste bedrag € 6.500). Dit wordt zowel op de lasten als de baten gecorrigeerd. Deze correctie heeft geen consequenties voor het beleid.

Onderwijshuisvesting Marnixstraat

De investering voor de uitbreiding van de Socrates aan de Marnixstraat 90 is opgenomen in de begroting rekening houdend met 19% btw. De btw die voor onderwijs niet verrekenbaar of compensabel is is inmiddels gestegen naar 21%. Dit leidt tot een tekort van € 54.000. Structureel is dit aan rente en aflossing € 3.240. Voorgesteld wordt om dit in mindering te brengen op het budget algemene voorzieningen van onderwijs. Zie ook paragraaf 4.1 Investerings en kredieten.

Onderwijshuisvesting Oegstgeesterweg/ Kikkerpolder

Gebleken is dat het krediet voor de bouw van 2 gymzalen aan de Oegstgeesterweg in de Kikkerpolder niet toereikend is. Dit wordt veroorzaakt doordat in de raming onvoldoende rekening is gehouden met de aanbouw van een kantoor en opslag materialen voor het Sportbedrijf. Voor de bouw van de gymzalen moet een door het sportbedrijf als kleedkamer/kantine en voor materiaalopslag gebruikte loods gesloopt worden. Het is nodig daar voor in de plaats een aanbouw aan de nieuwe gymzalen te bouwen. Hiervoor moet het krediet met € 235.000 worden verhoogd. Door sloop van de oude loods vallen kapitaallasten vrij die ingezet worden als dekking voor de kosten van de bouw van de nieuwe loods. Zie ook paragraaf 4.1 Investerings en kredieten.

8

Cultuur, sport en recreatie

Cultuur, sport en recreatie

Programmanummer

8

Commissie

Onderwijs en Samenleving, Werk en Middelen

Portefeuille(s)

Bereikbaarheid, Economie, Binnenstad en Cultuur
Onderwijs, Sport en Duurzaamheid

De missie van het programma Cultuur, sport en recreatie luidt:

Cultuur, cultuurhistorie, sport en evenementen zijn van grote waarde voor de versterking van de positie van Leiden in de regio Randstad. Bovendien zijn sport, recreatie, evenementen en cultuur, belangrijk voor de sociale structuur van de stad. Het aanbod van voorzieningen zal toegankelijk zijn om de ontwikkeling en ontspanning van inwoners te verzekeren en onderscheidend om de centrumfunctie voor bezoekers te benutten.

Stand van zaken bij Bestuursrapportage

In grote lijnen loopt de uitvoering van de doelen en prestaties van dit programma in de pas met de begroting. Al eerder in rapportages gemelde zaken als de terugloop bij molen de Valk en de onbalans bij de sportaccommodaties vragen nog steeds de aandacht.

3.8.1 Doelenbomen

Beleidssterrein 8A Cultuur

Doel	Prestatie	
8A1 Een breed en divers cultuuraanbod met meer kwaliteit en vernieuwing en een regionaal en/of nationaal bereik	8A1.1 Doen aanbieden van een breed en divers kunst- en cultuurprogramma door de gesubsidieerde kunst- en cultuurinstellingen	✓
	8A1.2 Exploitatie Museum de Lakenhal	✓
	8A1.3 Restauratie en nieuwbouw Museum de Lakenhal	✓
8A2 Culturele levendigheid en culturele identiteit van de (binnen)stad	8A2.1 Doen bevorderen van de culturele levendigheid van de (binnen)stad door met de gemeentelijke en/of gesubsidieerde kunst- en cultuurinstellingen afspraken te maken over: 1. het gebruik van de stad als podium, 2. het ontwikkelen van het Cultuurkwartier als kloppend hart, 3. het verbinden van cultuur met kennis en historie	✓
	8A2.2 Meer plek en aandacht creëren voor beeldende kunst in de openbare ruimte	✓
	8A2.3 Beschikbaar stellen van incidentele subsidie voor bijzondere kunst- en cultuurprojecten en -initiatieven	✓
8A3 Culturele ontwikkeling die past bij Leiden, stad van ontdekkingen	8A3.1 Doen aanbieden van een breed en diverse cultuureducatief programma door de gemeentelijke en/of gesubsidieerde kunst- en cultuureducatie-instellingen	✓
	8A3.2 Afspraken maken met de gemeentelijke en/of gesubsidieerde kunst- en cultuureducatie-instellingen over: 1. speciale aandacht voor de ontdekking en ontwikkeling van talent en 2. speciale aandacht voor jongeren, kenniswerkers en expats	✓
	8A3.3 Bevorderen van een productieklimaat waarin makers en amateurkunst zichtbaar zijn in de stad	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 8A Cultuur

Beleidssterrein 8B Cultureel erfgoed

Doel	Prestatie	
8B1 Het Leids verleden wordt duurzaam ingezet als onderscheidende kracht: kennis en collecties op het gebied van cultureel erfgoed zijn bruikbaar voor diverse groepen en het cultureel erfgoed wordt behouden voor toekomstige generaties. Leiden staat met erfgoedkennis en -collecties nationaal en internationaal aan de top; behouden, benutten en versterken van de historische omgevingskwaliteit voor een aantrekkelijke, vitale en toekomstbestendige stad; Leiden bruist van erfgoedbeleving voor en door bewoners en bezoekers.	8B1.1 Exploitatie en beheer Erfgoed Leiden en Omstreken	✓
	8B1.2 Exploitatie en beheer Molen de Valk	⚠
	8B1.3 Toezicht en handhaven monumenten	✓
	8B1.4 Uitvoeren erfgoedbeleid met partners	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 8B Cultureel erfgoed

8B1.1 Exploitatie en beheer Erfgoed Leiden en Omstreken

Bij de Kaderbrief 2016-2019 is een deel van het gevraagde budget voor e-depot toegekend, zodat in 2015 begonnen kan worden met de inrichting ervan.

Het budget voor Subsidie Historisch Stadsbeeld is bij behandeling van de Kaderbrief structureel verlaagd met 30.000 euro. Ter compensatie is voor de jaren 2015 en 2016 eenmalig 500.000 euro (respectievelijk 200.000 en 300.000) beschikbaar gesteld. Dit is bedoeld als impuls voor het historisch stadsbeeld, voor gebieden waar vanuit het programma Binnenstad is of wordt geïnvesteerd in de verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte: Morsstraat, Haarlemmerstraat inclusief Turfmarkt en Prinsessekade, Haven, Aalmarkt inclusief Maarsmansteeg en Mandenmakersteeg, Breestraat en Korevaarstraat.

8B1.2 Exploitatie en beheer Molen de Valk

Ondanks verwijsborden en publicitaire maatregelen rond de Lammermarkt blijft de exploitatie van Molen de Valk kwetsbaar door nadelige invloed op de bezoekersaantallen als gevolg van de bouwactiviteiten van de parkeergarage.

Beleidsterrein 8C Sport

Doel	Prestatie	
8C1 Leiden zorgt voor voldoende en kwalitatief goede sportvoorzieningen	8C1.1 Exploiteren, beheren en onderhouden van de gemeentelijke sportaccommodaties (sporthallen, zwembaden, sportvelden, tennisbanen en overige sportaccommodaties)	⚠
	8C1.2 Uitvoering geven aan het sportaccommodatieplan v.w.b. de jaarschijf 2015	✓
8C2 Leiden ondersteunt haar sportverenigingen zodat ze sterk zijn en naast hun sportfunctie ook een maatschappelijke functie vervullen	8C2.1 Ondersteunen van sportverenigingen	✓
8C3 Leiden stimuleert dat alle inwoners meer sporten en bewegen	8C3.1 Organiseren van kennismakingscursussen	✓
	8C3.2 Stimuleren en faciliteren van sportevenementen (Marathon, Singelloop) door subsidiëring	✓
	8C3.3 Verstrekken van sportstimuleringsubsidies	✓
	8C3.4 Stimuleren aandacht voor fair play	✓
	8C3.5 Ondersteunen en faciliteren topsport	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 8C Sport

8C1.1 Exploiteren, beheren en onderhouden van de gemeentelijke sportaccommodaties

Bij de Kaderbrief 2016-2019 is gemeld dat de ambities die opgenomen zijn in de sportnota en de middelen die daarvoor beschikbaar zijn niet (meer) met elkaar in evenwicht zijn. Het college heeft aangekondigd middels een tussenevaluatie van de sportnota te komen tot een sluitend financieel perspectief voor de sport. Beoogd wordt deze tussenevaluatie zoveel mogelijk met de Programmabegroting 2016 te laten oplopen.

Beleidsterrein 8D Recreatie

Doel	Prestatie	
8D1 Voldoende recreatieve mogelijkheden voor Leidenaren	8D1.1 Beheer en exploitatie van Jeugdorp Zuid-West	✓
	8D1.2 Beheer en exploitatie van volkstuinen	✓
	8D1.3 Verstrekken van subsidie aan amateurtuinders	✓
8D2 Voldoende onderscheidende evenementen ter versterking van de levendigheid in de stad, het aantrekken van extra bezoekers en versterking van de lokale economie	8D2.1 Evenementencoördinatie	✓
	8D2.2 Be/afhandelen van aanvragen evenementenvergunning	✓
	8D2.3 Ondersteunen van de drie grootschalige en overige evenementen	✓
	8D2.4 Verstrekken van evenementensubsidie	✓
	8D2.5 Meerjarige resultaatafspraken met organisatoren van identiteitversterkende evenementen	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 8D Recreatie

Geen ontwikkelingen ten opzichte van de begroting.

3.8.2 Financiële afwijkingen begroting 2015

Programma 8 Cultuur, sport en recreatie (x € 1.000)
(- = voordeel)

Numme	Onderwerp	B/L	2015	2016	2017	2018	2019	I/S	Portefuillehouder
	Mee- en tegenvallers								
	Budget neutrale wijzigingen								
8.1	Dotatie concernreserve	L	-30					I	R.C.L. Strijk
8.1	Dotatie concernreserve	L	30					I	R.C.L. Strijk
8.5	Programmabudget Lakenhal	L	582					I	R.C.L. Strijk
8.5	Programmabudget Lakenhal	B	-582					I	R.C.L. Strijk
	Resultaat programma 8		0	0	0	0	0		
	Budgetoverhevelingen								
	Totaal budgetoverhevelingen programma 8		0	0	0	0	0		
	Resultaat na budgetoverheveling		0	0	0	0	0		

3.8.3 Toelichting afwijkingen begroting 2015

Mee- en tegenvallers:

Programma 8 heeft geen mee- en tegenvallers ten opzichte van de begroting 2015.

Budgetneutrale wijziging en:

8.1 Dotatie concernreserve

Bij de resultaatbestemming van de jaarrekening 2014 is besloten om € 59.000 voordeel op het subsidiebudget (Lak-theater) in 2015 beschikbaar te houden voor een zachte landing. Met de amendementen A150068/3 en A150068/4 wordt een deel van dit budget besteed in 2016 (€ 10.000) en in 2017 (€ 20.000). Omdat budget beschikbaar is in 2015 welke wordt aangewend in 2016 en in 2017, dient er in 2015 in totaal € 30.000 gestort te worden in de concernreserve.

8.5 Programmabudget Lakenhal

Museum de Lakenhal heeft in 2015 een programmabudget van €100.000. Het belang van dit programmabudget is dat externe fondsen bijdragen aan projecten en tentoonstellingen indien er voldoende financiële bijdrage van de organisatie gegeven wordt. Voor de projecten van Global imaginations en Verwoest Huis Leiden zijn de lasten hierdoor € 582.300 hoger en gedekt door € 582.300 aan extra baten.

Krediet tribune UVS

Door de sloop van de oude hoofdtribune van UVS wordt ruimte gecreëerd voor de bouw van een nieuwe hoofdtribune voor UVS. Dit is vanuit financieel oogpunt en oogpunt van veiligheid de beste oplossing; zowel op korte als op lange termijn zal de keuze voor nieuwbouw financieel voordeliger zijn (lagere onderhoudskosten) en is de veiligheid van de bezoekers weer optimaal gegarandeerd. De kosten van de investering worden gedekt door lagere (groot) onderhoudskosten. Zie ook paragraaf 4.1 Investerings en kredieten.

Aanvullend krediet renovatie Lakenhal:

Provincie Zuid-Holland heeft in 2015 een subsidie van € 790.000 beschikbaar gesteld voor het project Uitbreiding Lakenhal. Deze subsidie wordt als dekking opgenomen voor het krediet renovatie Lakenhal. De bijbehorende

kosten zijn reeds voorzien bij het uitvoeringsbesluit maar nog niet opgenomen in het krediet omdat de subsidie nog niet beschikbaar was gesteld. Zie ook paragraaf 4.1 Investerings en kredieten

Taakstellingen

Voor dit programma is sprake van een restant taakstelling voor sport (€ 128.208). In paragraaf 4.5 Taakstellingen wordt dit verder toegelicht.

9

Maatschappelijke ondersteuning

Maatschappelijke ondersteuning

Programmanummer

Commissie

Portefeuille(s)

9

Onderwijs en Samenleving

Jeugd, Zorg en Welzijn

De missie van het programma Maatschappelijke ondersteuning luidt:

De gemeente Leiden wil een stad zijn waarin alle mensen, inclusief die met een zorgbehoefte, actief kunnen participeren en zelf de regie in handen hebben bij de wijze waarop hun zorgbehoefte wordt vervuld. Het gemeentelijke beleid is gericht op het activeren van mensen om hen in staat te stellen zelf deel te nemen aan de samenleving. Daarnaast organiseren we een vangnet voor de ondersteuning van zeer kwetsbare burgers die onvoldoende in staat zijn om voor zichzelf te zorgen.

Stand van zaken bij Bestuursrapportage

De uitvoering van de doelen en prestaties van programma 9 lopen op schema. Er zijn vrijwel geen afwijkingen ten opzichte van de begroting te melden. Een uitzondering is de al eerder gemelde onzekerheid bij de Bed, Bad en Brood voorziening.

3.9.1 Doelenbomen

Beleidsterrein 9A Sociale binding en participatie

Doel	Prestatie	
9A1 Sociale binding en participatie van inwoners is hoog	9A1.1 Doen organiseren van een passend voorzieningenaanbod dat aansluit op de sociale situatie van de wijk	✓
	9A1.2 Doen organiseren van activiteiten die maatschappelijke participatie bevorderen en sociaal isolement voorkomen	✓
	9A1.3 Doen bevorderen van cliëntbetrokkenheid en publieksparticipatie op het gebied van maatschappelijke ondersteuning	✓
	9A1.4 Opdracht geven voor het uitvoeren van de vijf basisfuncties voor lokale ondersteuning van vrijwilligerswerk	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 9A Sociale binding en participatie

Geen ontwikkelingen ten opzichte van de begroting.

Beleidsterrein 9B Preventie

Doel	Prestatie	
9B1 Burgers zijn zelfredzaam mogelijk	9B1.1 Doen organiseren van een samenhangend aanbod van informatieverstrekking, advies en cliëntondersteuning	✓
9B2 Gezondheidsproblemen worden voorkomen	9B2.1 Doen uitvoeren van wettelijke taken basisgezondheidszorg	✓
	9B2.2 Doen uitvoeren van regionaal en lokaal gezondheidsbeleid	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 9B Preventie
Geen ontwikkelingen ten opzichte van de begroting.

Beleidsterrein 9C Ondersteuning

Doel	Prestatie	
9C1 Integraal zorg en ondersteuning op maat	9C1.1 Organiseren toegang zorg en welzijn door middel van sociale wijkteams	✓
	9C1.2 Doen bevorderen samenwerking Ode, 1ste en 2de lijnszorg	✓
9C2 Mensen met een beperking zijn in staat zelfstandig te leven	9C2.1 Doen organiseren van een samenhangend en passend aanbod van algemene Wmo-voorzieningen	✓
	9C2.2 Doen organiseren van een samenhangend en passend aanbod van maatwerk Wmo-voorzieningen	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 9C Ondersteuning

9C1.1 Organiseren toegang zorg en welzijn door middel van sociale wijkteams

Elke inwoner van Leiden heeft toegang tot een sociaal wijkteam en kan daar terecht met vragen over welzijn en zorg en ondersteuning bij het oplossen van vraagstukken op dat brede thema. De wijkteams hebben inlooppreekuren (zowel op de eigen locaties als in wijk- en buurtcentra), en zijn telefonisch (via het Informatiepunt Sociale Wijkteams) en per mail bereikbaar. Naast het bieden van directe ondersteuning, staan de wijkteams naast de bewoner om hem of haar te helpen zijn netwerk te versterken. Zo nodig beoordeelt het sociaal wijkteam ook de inzet van een (Wmo) maatwerkvoorziening.

9C1.2 Doen bevorderen samenwerking Ode, 1ste en 2de lijnszorg

Een belangrijke opgave voor het succesvol functioneren van het sociaal domein is een optimale samenwerking tussen formele en informele zorg en tussen direct toegankelijke 1^e lijns- en specialistische 2^e lijnszorg. Een goede samenwerking vereist continue investering. De sociale wijkteams zorgen dat zij goed op de hoogte zijn van, en goed vindbaar voor, lokale initiatieven, vrijwilligers en mantelzorgers, net als voor andere 1^e lijnshulpverleners en voor de specialistische zorgaanbieders. Zo is er in 2014 en 2015 een aantal informatiemarkten geweest samen met de JGT (voor zorgaanbieders, voor informele zorg) en de Sociale Wijkteams. In de transformatie agenda is het optimaliseren van de samenwerking een belangrijk aandachtspunt, bijvoorbeeld waar het gaat om het versterken van de kracht van lokale vrijwilligersinitiatieven en het verbinden van deze initiatieven met specialistische zorgaanbieders.

Beleidsterrein 9D Kwetsbare groepen

Doel	Prestatie	
9D1 Stabiele leefsituatie voor kwetsbare groepen	9D1.1 Doen uitvoering geven aan preventie en herstel t.a.v. verslaving en dak- en thuisloosheid	✓
	9D1.2 Doen uitvoering geven aan toeleiding naar zorg van mensen met verslavings- en psychiatrische problematiek en begeleiding van ex-gedetineerden en vreemdelingen in nood	✓
	9D1.3 Doen uitvoering geven aan opvang en huisvesting van kwetsbare groepen	⚠
	9D1.4 Doen uitvoering geven aan beschermd wonen	✓
9D2 Verminderen van (de gevolgen van) huiselijk geweld	9D2.1 Doen uitvoering geven aan maatregelen die het voorkomen van geweld in huiselijke kring, het stoppen van geweld en het herstel van veiligheid in het huishouden of gezin bevorderen	✓
	9D2.2 Doen uitvoering geven aan opvang van slachtoffers van geweld in huiselijke kring	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 9D Kwetsbare groepen

9D1.3 Doen uitvoering geven aan opvang en huisvesting van kwetsbare groepen

Bed, bad en brood

In afwachting van de landelijke regeling rond de Bed, bad en brood is de ordemaatregel van 14 december 2014 van de Centrale Raad van Beroep verlengd. Dat heeft tot gevolg dat de gemeente Leiden als centrumgemeente een zorgplicht heeft ten opzichte van uitgeprocedeerde asielzoekers. Als de BBB geen plaats meer heeft kan

de rechter de gemeente verplichten om op een andere wijze voor opvang te zorgen. Dit kan tot extra kosten leiden.

Huisvesting statushouders

De gemeente heeft de wettelijke plicht om binnen een bepaalde termijn vluchtelingen met een verblijfsvergunning te huisvesten. Dit gebeurt met inschakelen van de woningcorporaties die voor de woningen zorgen. Door de grote instroom van vluchtelingen en de problemen op de woningmarkt wordt het steeds moeilijker voor de corporaties om voor woningen te zorgen. De achterstand in het huisvesten van statushouders wordt steeds groter en het lijkt niet mogelijk dit probleem op te lossen zonder in overleg met de woningcorporaties de woningvoorraad uit te breiden. Hierbij kan gedacht worden aan het verbouwen van leegstaande scholen en kantoren tot appartementen en/of het plaatsen van wisselwoningen. Er dient echter wel rekening mee te worden gehouden dat elke statushouder die op een andere manier gehuisvest wordt dan in een vrij gekomen sociale huurwoning van een corporatie voor de gemeente extra kosten met zich mee brengt. Bij de huisvesting van de statushouders heeft de provincie de rol van toezichthouder. Wanneer de gemeente onvoldoende uitvoering geeft aan wettelijke taken zal de provincie de zogenaamde interventieladder betreden. Deze ladder bestaat uit verschillende treden, zoals meer informatie opvragen, overleg met de gemeente en afspraken maken over verbetering. In laatste instantie kan GS het besluit nemen de taak uit te voeren op kosten van en in plaats van de gemeente. Dit is de zogenaamde indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing.

3.9.2 Financiële afwijkingen begroting 2015

Programma 9 Welzijn en Zorg (x € 1.000)
(- = voordeel)

Nummer	Onderwerp	B/L	2015	2016	2017	2018	2019	I/S	Portefeuillehouder
	Mee- en tegenvallers								
9.2	Inloopfunctie	L	-40					I	Mw. R.A. van Gelderen
9.2	Sociaal maatschappelijke ondersteuning	L	-70					I	Mw. R.A. van Gelderen
9.2	buurt- en wijkorganisaties	L	-30					I	Mw. R.A. van Gelderen
9.6	Buena Vista 40 zorgappartementen St. Jacobshof	B	-50					I	Mw. R.A. van Gelderen
9.7	WMO Vervoer- en woonvoorzieningen	L	-1.100					I	Mw. R.A. van Gelderen
9.8	WMO van Rijn gelden	L	-680	20	20			I	Mw. R.A. van Gelderen
9.8	WMO van Rijn gelden	L	40	0	0			I	Mw. R.A. van Gelderen
9.8	WMO van Rijn gelden	B	0	-20	-20			I	Mw. R.A. van Gelderen
9.9	WMO maatwerkvoorziening minima	L	-290					I	Mw. R.A. van Gelderen
9.10	WMO Huishoudelijke ondersteuning	L	-991					I	Mw. R.A. van Gelderen
9.10	WMO Huishoudelijke ondersteuning	B	41					I	Mw. R.A. van Gelderen
9.14	WMO Beschermd wonen	L	126					I	Mw. R.A. van Gelderen
	Budget neutrale wijzigingen								
9.4	Regionale Inloopfunctie GGZ	L	522					I	Mw. R.A. van Gelderen
9.4	Regionale Inloopfunctie GGZ	B	-522					I	Mw. R.A. van Gelderen
9.1	Vrouwenopvang/ Huiselijk Geweld (VO/HG)	L	-350					I	Mw. R.A. van Gelderen
9.1	Vrouwenopvang/ Huiselijk Geweld (VO/HG)	L	350					I	Mw. R.A. van Gelderen
9.5	Maatschappelijke opvang OGGZ	L	-17					I	Mw. R.A. van Gelderen
9.5	Maatschappelijke opvang OGGZ	B	17					I	Mw. M.M. Damen
9.11	WMO Begeleiding	L	494	494	494	494	494	S	Mw. R.A. van Gelderen
9.11	WMO Begeleiding	B	-494	-494	-494	-494	-494	S	Mw. R.A. van Gelderen
9.14	WMO Beschermd wonen	L	5.105					S	Mw. R.A. van Gelderen
9.14	WMO Beschermd wonen	B	-1.875					S	Mw. R.A. van Gelderen
9.14	WMO Beschermd wonen	B	-3.230					S	Mw. R.A. van Gelderen
9.15	Jongerenvoorziening Stevenshof	L	0	0	3	3	3	S	P.A.J. Laudy
9.15	Jongerenvoorziening Stevenshof	L	0	0	2	2	2	S	P.A.J. Laudy
9.15	Jongerenvoorziening Stevenshof	B	0	0	-3	-3	-3	S	P.A.J. Laudy
9.15	Jongerenvoorziening Stevenshof	B	0	0	-2	-2	-2	S	Mw. M.M. Damen

Nummer	Onderwerp	B/L	2015	2016	2017	2018	2019	I/S	Portefeuillehouder
9.15	Jongerenvoorziening Stevenshof	L	50					I	P.A.J. Laudy
9.15	Jongerenvoorziening Stevenshof	B	-50					I	P.A.J. Laudy
	Resultaat programma 9		-3.044	0	0	0	0		
	Budgetoverhevelingen								
9.3	Speeltuinaaccommodaties	L	-553	553				I	Mw. R.A. van Gelderen
9.3	Speeltuinaaccommodaties	B	553	-553				I	Mw. R.A. van Gelderen
9.12	Transformatie 3D	L	-1.000	1.000				I	Mw. R.A. van Gelderen
9.12	Transformatie 3D	B	1.000	-1.000				I	Mw. R.A. van Gelderen
9.13	Stimuleren wijkinitiatieven	L	-500	500				I	Mw. R.A. van Gelderen
9.13	Stimuleren wijkinitiatieven	L	500	-500				I	Mw. R.A. van Gelderen
9.16	Invoeringsbudget 3D	L	-500	500				I	Mw. R.A. van Gelderen
	Totaal budgetoverhevelingen programma 9		-500	500	0	0	0		
	Resultaat na budgetoverheveling		-3.544	500	0	0	0		

3.9.3 Toelichting afwijkingen begroting 2015

Mee- en tegenvallers:

9.2 Diverse voordelen programma 9 :

Inloopfunctie

Op basis van het besluit in het PHO Sociale Agenda van april 2015 is de subsidie inloopfunctie GGZ voor het 2^e halfjaar verlaagd met 33%. Er is geen bezwaar ingediend tegen deze subsidiebeschikking.

Sociaal maatschappelijke ondersteuning

De besproken afbouw van de subsidie voor sociaal maatschappelijke ondersteuning TVP is nog niet volledig verwerkt in de begroting.

Buurt- en wijkorganisaties

In 2015 is er een onderbesteding op de subsidies aan buurt- en wijkorganisaties. Vanaf 2016 wordt deze onderbesteding ingezet voor de invulling van de taakstelling subsidies, zoals voorgelegd aan de raad op 28 april 2015.

9.6 Garantie

Conform BW voorstel 15.0631 dient St. Jacobshof € 50.000 te betalen aan de gemeente Leiden voor de afgegeven gemeentegarantie.

9.7 WMO Vervoer- en woonvoorzieningen (3D gerelateerd)

Er wordt een voordeel van € 1,1 miljoen op de vervoer- en woonvoorzieningen verwacht. Dit wordt voor € 0,9 miljoen veroorzaakt door lagere inkooprijzen, lagere tarieven en minder aanvragen en voor € 0,2 miljoen aan vrijgevallen verplichtingen uit voorgaande boekjaren.

9.8 WMO Huishoudelijke hulp / van Rijn-gelden (3D)

Leiden heeft voor 2015 en 2016 middelen van het Rijk via de algemene uitkering ontvangen voor behoud van werkgelegenheid voor huishoudelijke hulpen in loondienst. Mensen kunnen zelf hulp inhuren bij een thuishulporganisatie, welke deels bekostigd wordt door de gemeente, kosten voor cliënten bedragen €10 per uur. Bij minima geldt een volledige bekostiging door de gemeente (€ 21,50). Het verbruik van het HHT-budget is € 0,7 miljoen minder dan verwacht. Dit komt o.a. door het later herbeoordelen van de bestaande klanten.

Lokaal emancipatiebeleid

In 2014 is de Intentieverklaring Lokaal emancipatiebeleid 2015-2017 vastgesteld (bw 14.0878). Daarin is toegezegd om bij de bestuursrapportage 2015 de dekking aan te geven voor de benodigde co-financiering. Het Rijk heeft de helft al beschikbaar gesteld. Leiden stelt nu de andere helft beschikbaar vanuit het overschot op de van Rijn-gelden in 2015.

9.9 WMO Algemene maatwerkvoorziening minima (3D)

De algemene maatwerkvoorziening voor minima kent een fors lager verbruik dan geraamd, dit geeft een voordeel van € 290.000. In totaal was € 500.000 begroot.

9.10 WMO Huishoudelijke hulp (3D gerelateerd)

Er wordt een voordeel van € 990.000 verwacht bij huishoudelijke ondersteuning (individuele maatwerkvoorziening) op basis van de uitgaven over de eerste zeven maanden. De cliëntaantallen laten een stabiel beeld zien.

Reden voor het voordeel zijn: De toevoeging bij het collegeprogramma van 2 miljoen is hoger dan noodzakelijk om de Rijkskorting op te vangen. De daadwerkelijke korting viel lager uit. Hiernaast is op het moment van het maken van de begroting een te voorzichtige prognose van de te verwachten budgetrealisatie gemaakt.

9.14 WMO Bescherm wonen (3D)

In de mei-circulaire 2015 is structureel € 3,2 miljoen toegevoegd voor het regionaal beschermd wonen. In de begroting waren de eigen bijdragen nog niet opgenomen, de baten stijgen hierdoor met € 1,5 miljoen. Op basis van de prognose van de kosten over het gehele jaar zal per saldo een nadeel van € 501.000 op het regionaal beschermd wonen resteren. De HR-gemeenten hebben via het portefeuillehoudersoverleg toegezegd bij te dragen aan het tekort. De baten nemen daardoor toe met € 375.000, waardoor voor Leiden een tekort resteert van € 126.000.

Budgetneutrale wijzigingen:

9.4 Regionale inloofunctie GGZ

In het portefeuillehoudersoverleg Sociale Agenda is besloten om een subsidie te verstrekken voor de regionale Inloofunctie GGZ o.b.v. een gemeenschappelijke regeling subsidiëring GGZ voorzieningen door Leiden namens de regio. Leiden brengt het niet-Leidse deel in rekening bij de regio. Daarom worden zowel de lasten als de baten verhoogd.

9.1 Vrouwenopvang

Als gevolg van de herverdeling van rijksmiddelen voor vrouwenopvang is Leiden een nadeelgemeente geworden. Dat doet zich met name voor vanaf 2017. Het te verwachten overschot van 2015 wordt gestort in de reserve "zachte landing 3D". Met de onderbesteding in 2015 kan de korting de eerste jaren worden opgevangen. In het portefeuillehoudersoverleg Sociale Agenda is de intentie uitgesproken dat de regio gemeenten zullen meebetalen aan de aanpak Huiselijk Geweld als de rijksmiddelen Vrouwenopvang volledig zijn ingezet.

9.5 Maatschappelijke opvang

De algemene uitkering onderdeel Maatschappelijke Opvang OGGZ is verlaagd, deze verlaging wordt ook doorgevoerd op het beleidsterrein.

9.11 WMO Begeleiding (3D)

Op basis van de prognose van de kosten over het gehele jaar zal het budget begeleiding, zowel groep als individueel, naar verwachting worden overschreden met € 434.000. Daarnaast is er € 60.000 voor innovatie beschikbaar gesteld in 2015. In de begroting was nog geen rekening gehouden met de eigen bijdragen, de baten stijgen hierdoor met € 494.000. Per saldo is dit een neutrale wijziging.

9.15 Jongerenvoorziening Stevenshof

Door de lange doorlooptijd in de aanloop naar een definitief plan zijn de plankosten groter dan geraamd. Bezwaar procedure door buurt, WOB verzoek, vele overleggen met de duurt en uitgebreide Wabo procedure hebben geleid tot extra plankosten van totaal € 50.000. Dit wordt gedekt uit een bijdrage uit de reserve Sociaal maatschappelijke en culturele investeringen die wordt gestort in de reserve Kapitaallasten economische investeringen die dient ter dekking van de kapitaallasten. Zie ook paragraaf 4.1 Investeringen en kredieten

Budgetoverhevelingen:

9.4 Speeltuinaaccomodaties

Conform RV 13.0080 en RV 15.0010 is besloten geld beschikbaar te stellen voor de verbouwing/renovatie van de speeltuingebouwen om deze multifunctioneel te maken. Naar verwachting wordt de helft van de kosten gemaakt in 2015. Doordat een aantal gebouwen onderdeel zijn geworden van wijkgerichte uitvoeringsprogramma's zullen de overige kosten in 2016 ontstaan. Het betreft de speeltuinen Noorderkwartier, Merendroom, Stevenshof, Zuiderkwartier, Beatrix, Ons Eiland en Vijf Hoven.

9.12 Transformatieplannen

Er zijn middelen beschikbaar gesteld voor de transformatie die gedekt worden via de reserve zachte landing 3D. Begin oktober vindt de 'Week van de Transformatie' plaats met onder meer betrokkenheid van partnerorganisaties, zorgaanbieders, vrijwilligersorganisaties en bewoners. Ook de raad is hiervoor uitgenodigd. De week levert plannen op voor de nader vast te stellen Transformatieagenda. De plannen worden eind van het jaar gedeeld met de raad. De beschikbare middelen zullen daarom in 2015 nog niet volledig worden besteed.

9.13 Stimuleren wijkinitiatieven

Wijkgericht werken is nieuw. In 2015 ligt de focus voornamelijk op de communicatie, de wijkbetrokkenheid en het stimuleren van de inwoners om mee te denken over de leefbaarheid in hun wijk. Hierdoor zijn er nog niet zoveel kosten gemaakt voor wijkinitiatieven. De uitgaven zullen grotendeels in 2016 ontstaan.

9.16 Invoering 3D

Het voordeel ontstaat doordat niet alle voorgenomen invoeringsactiviteiten worden afgerond in 2015. Het betreft de kosten van opleidingen, het vervolmaken van een sturing-monitoring-verantwoording systeem, het inzetten van tijdelijk personeel etc.

10

Werk en inkomen

Werk en inkomen

Programmanummer

Commissie

Portefeuille(s)

10

Werk en Middelen

Werk en Inkomen, Wijken en Financiën

De missie van het programma Werk en inkomen luidt:

De gemeente Leiden stimuleert haar inwoners om door werk zelfstandig in het bestaan te voorzien, bevordert maatschappelijke participatie en biedt waar nodig een financieel vangnet.

Stand van zaken bij Bestuursrapportage

Het aantal bijstandsgerechtigden is tegen de verwachting in niet verder toegenomen. Er is wel een toename van het aantal niet werkende werkzoekenden. De inzet van garantiebanen (banenafpraak) en beschut werk is nog niet goed op gang. Er zijn wel garantiebanen maar nog te weinig werkzoekenden met de benodigde indicatie. Dit is een landelijk probleem. De uitgaven aan het minimabeleid lopen achter op de prognose aan het begin van het jaar.

3.10.1 Doelenbomen

Beleidsterrein 10A Arbeidsparticipatie

Doel	Prestatie	
10A1 Leidenaren hebben werk en zijn daardoor minder uitkeringsafhankelijk	10A1.1 Inzetten van re-integratie en participatievoorzieningen	✓
	10A1.2 Aanbieden volwasseneneducatie	✓
	10A1.3 Inzetten project Jongeren op de Arbeidsmarkt (Project JA)	✓
10A2 Mensen met loonwaarde onder het wettelijk minimumloon werken zo regulier mogelijk	10A2.1 Inzetten sociale werkvoorziening	✓
	10A2.2 Inzetten beschut werk	✓
	10A2.3 Inzetten loonkostensubsidie	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 10A Arbeidsparticipatie

10A2.2 Inzetten beschut werk

Er zijn nog geen beschutte werkplekken onder de Participatiewet gerealiseerd. De doelstelling van 15 plekken in het eerste jaar zal niet worden gehaald.

Beleidsterrein 10B Maatschappelijke participatie en ondersteuning minima

Doel	Prestatie	
10B1 Minima doen mee in de samenleving en raken niet in een sociaal isolement	10B1.1 Uitvoeren declaratieregeling en behandelen aanvragen overige participatiebevorderende voorzieningen	✓

Doel	Prestatie	
10B2 Armoedebestrijding	10B2.1 Behandelen aanvragen individuele bijzondere bijstand en individuele inkomensvoorziening	✓
	10B2.2 Verstrekken (bijdrage in) premie Collectieve Ziektekostenverzekering Minima	✓
	10B2.3 Verstrekken tegemoetkoming kinderopvang op Sociaal Medische Indicatie	✓
	10B2.4 Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	✓
	10B2.5 Subsidies minimabeleid	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 10B Maatschappelijke participatie en ondersteuning minima

10B1.1 Uitvoeren declaratieregeling en behandelen aanvragen overige participatiebevorderende voorzieningen

10B2.1 Behandelen aanvragen individuele bijzondere bijstand en individuele inkomensvoorziening

10B2.2 Verstrekken (bijdrage in) premie Collectieve Ziektekostenverzekering Minima

De uitgaven in het kader van het minimabeleid blijven achter bij de ramingen. Dit geldt overigens niet voor de declaratieregeling waar juist meer gebruik van wordt gemaakt dan verwacht.

Nog in 2015 wordt actie ondernomen om het niet-gebruik van het minimabeleid tegen te gaan. In het bijzonder de individuele inkomensvoorziening, de schoolbijdrageregeling en de mogelijkheid om bijzondere bijstand aan te vragen voor medische en paramedische kosten, die niet onder de ziektekostenverzekering vallen wordt extra onder de aandacht van de doelgroep gebracht.

Beleidssterrein 10C Inkomensvoorzieningen

Doel	Prestatie	
10C1 Leidenaren (18 t/m AOW-leeftijd) voor wie een financieel vangnet nodig is, ontvangen inkomensondersteuning	10C1.1 Behandelen aanvragen en beheer uitkeringen Participatiewet, loaw, loaz, Bbz- inkomensvoorzieningen	✓
	10C1.2 Uitvoeren fraudepreventie en opsporen uitkeringsfraude	✓
	10C1.3 Uitvoeren terugvordering en verhaal	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 10C Inkomensvoorzieningen

zie de toelichting in hoofdstuk 3.10.3 'Bijstandsuitkeringen Participatiewet/IOAW/IOAZ'

Beleidssterrein 10D Schuldhulpverlening

Doel	Prestatie	
10D1 Het ontstaan dan wel escalatie van problematische schuldsituaties is voorkomen	10D1.1 Uitvoeren van budgetbeheer, stabilisatietrajecten en overige preventieve maatregelen	✓
10D2 Problematische schuldsituaties zijn beheersbaar gemaakt en (zo mogelijk) opgelost	10D2.1 Uitvoeren schuldhulpverlening	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 10D Schuldhulpverlening

Geen ontwikkelingen ten opzichte van de begroting.

3.10.2 Financiële afwijkingen begroting 2015

Programma 10 Werk en Inkomen (x € 1.000)
(- = voordeel)

Nummer	Onderwerp	B/L	2015	2016	2017	2018	2019	I/S	Portefeuillehouder
	Mee- en tegenvallers								
10.1	Minimabeleid & bijzondere bijstand	L	-1.240					I	Mw. M.M. Damen
10.5	Bijstandsuitkeringen WWB/ loaw/loaz	L	-2.219					I	Mw. M.M. Damen
10.5	Bijstandsuitkeringen WWB/ loaw/loaz	B	-419					I	Mw. M.M. Damen
10.8	Stadsbank extra gelden	L	-60					I	Mw. M.M. Damen
	Budget neutrale wijzigingen								
10.2	Specifieke uitkering volwasseneneducatie	L	-128	-128	-128	-128	-128	S	Mw. M.M. Damen
10.2	Specifieke uitkering volwasseneneducatie	B	128	128	128	128	128	S	Mw. M.M. Damen
10.3	Bestrijding jeugdwerkloosheid/ ESF	L	-25					I	Mw. M.M. Damen
10.3	Bestrijding jeugdwerkloosheid/ ESF	L	25					I	Mw. M.M. Damen
10.4	Arbeidsparticipatie	L	-300	-300	-300	-300	-300	S	Mw. M.M. Damen
10.4	Arbeidsparticipatie	B	300	300	300	300	300	S	Mw. M.M. Damen
10.7	DZB WSW Re-integratie	L	-755					I	Mw. M.M. Damen
10.7	DZB WSW Re-integratie	B	-782					I	Mw. M.M. Damen
10.7	DZB WSW Re-integratie	L	1.537					I	Mw. M.M. Damen
10.7	DZB WSW Re-integratie	L	535	535	535	535	535	S	Mw. M.M. Damen
10.7	DZB WSW Re-integratie	B	-535	-535	-535	-535	-535	S	Mw. M.M. Damen
10.9	ESF Sociale innovatie	L	190					I	Mw. M.M. Damen
10.9	ESF Sociale innovatie	B	-190					I	Mw. M.M. Damen
	Resultaat programma 10		-3.938	0	0	0	0		
	Budgetoverhevelingen								
10.1	Minimabeleid & bijzondere bijstand	L	-30	30				I	Mw. M.M. Damen
10.6	Invoeringsbudget regionaal werkbedrijf	L	-400	400	0	0	0	I	Mw. M.M. Damen
	Totaal budgetoverhevelingen programma 10		-430	430	0	0	0		
	Resultaat na budgetoverheveling		-4.368	430	0	0	0		

3.10.3 Toelichting afwijkingen begroting 2015

Meevaller/ tegenvaller :

10.1 Minimabeleid / Bijzondere bijstand

Door de afschaffing van de Wtcg (Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten) werden meer aanvragen bijzondere bijstand verwacht voor medische en paramedische kosten. Deze verwachting is tot nu toe niet uitgekomen. Daarnaast is het aantal reguliere aanvragen minimabeleid achtergebleven, behoudens de declaratieregeling, ondanks de ingezette communicatie. Het levert naar verwachting een voordeel op van € 1,24 miljoen. Vooralsnog wordt het voordeel beschouwd als incidenteel omdat er per 1 januari 2015 veel veranderingen zijn aangebracht in het minimabeleid en de ervaring leert dat het vaak even duurt voordat de doelgroep de nieuwe regelingen kent en daarvan gebruik maakt.

10.5 Bijstandsuitkeringen Participatiewet/IOAW/IOAZ

De totale bijstandslasten dalen per saldo met € 2,365 miljoen en de bijstandsbaten stijgen met € 273.000. De bijstandskosten vallen lager uit doordat het uitkeringenbestand vanaf medio 2015 licht terugloopt. In de primitieve begroting was rekening gehouden met een toename van het bestand. De daling van de uitgaven wordt naast een verbeterende conjunctuur mede veroorzaakt door de invoering van de kostendelersnorm per 1 juli 2015 voor degenen die op 1 januari 2015 al bijstand ontvingen. Daarnaast is het inkomensdeel door het Rijk verhoogd. Deze rijksvergoeding dient ter dekking van de uitkeringskosten. Eind september stelt het Rijk het definitieve Inkomensdeel 2015 vast.

De terugvorderingen zijn in de eerste helft van 2015 achtergebleven ten opzichte van de afgelopen jaren. Dat komt onder meer doordat er in 2013 en 2014 een extern bedrijf is ingehuurd dat onderzocht heeft of de klant mogelijk recht had op een andere uitkering, bijvoorbeeld van het UWV. Dit leverde de nodige terugvorderingen op, maar wel met een incidenteel karakter. In juli 2015 is weer ruim meer opgeboekt aan terugvorderingen dan in juli vorig jaar. Daarom wordt er vanuit gegaan dat de raming dit jaar wordt gehaald, maar het blijft een lastig te voorspellen post. Mocht de opgeboekte terugvordering toch lager uitvallen dan geraamd, dan zal de storting in de voorziening oninbare bijstandsvorderingen ook lager uitvallen dan geraamd.

10.8 Intensivering Schulphulpverlening

Het lukt niet om het project Vroegsignalering al op te starten in 2015. De lasten vallen daardoor in 2015 incidenteel € 60.000 lager uit.

Budgetneutrale wijzigingen :

10.2 Regionale volwasseneneducatie

De rijksuitkering voor de regionale volwasseneneducatie valt structureel lager uit dan begroot. De lasten en de baten worden daarom neerwaarts aangepast met € 128.000.

10.3 ESF gemeenten / ESF PRO/VSO scholen

De werkzaamheden in het kader van de bestrijding van de (jeugd)werkloosheid worden deels gedekt vanuit structurele middelen en deels uit tijdelijke ESF-subsidies. Er is een medewerker in een vast dienstverband aangenomen die gedekt wordt uit tijdelijke middelen (t/m 2020). Voor de periode daarna wordt een storting van € 25.000 in de reserve flankerend beleid gedaan voor eventuele wachtgeldverplichtingen.

10.4 Bijstand voor zelfstandigen (Bbz)

Er wordt een verminderd beroep gedaan op de Bbz, de bijstandsregeling voor zelfstandigen. Deze kosten zijn grotendeels declarabel bij het Rijk. Lagere kosten (€ 300.000) leiden dus ook tot lagere inkomsten (€ 300.000).

10.7 WSW/Re-integratie nieuwe/klassieke doelgroepen

Bij DZB ontstaan voordelen binnen de uitvoering van de WSW. Door gunstige ontwikkelingen bij (grote) opdrachtgevers vallen de inkomsten naar verwachting ad € 700.000 hoger uit. Daarnaast zijn ontstane vacatures ad € 200.000 niet opgevuld, vooruitlopend op nog komende taakstellingen. Tevens wordt naar verwachting € 100.000 bespaard op de algemene exploitatiekosten.

Door onder meer het achterblijven van de instroom van mensen uit de nieuwe doelgroepen ontstaan op meerdere fronten binnen de Re-integratie voordelen voor totaal € 400.000

De meicirculaire 2015 van het gemeentefonds leidt in relatie tot eerder genoemde voordelen voor DZB eveneens tot een voordeel van per saldo € 161.538.

Genoemde voordelen worden gestort in de DZB bedrijfsreserve

10.9 Sociale innovatie

Leiden heeft een aanvraag gedaan voor een ESF-subsidie Sociale innovatie gedaan ter voorkoming van sociale exclusie. Het plan is tot stand gekomen in samenwerking met 12 PRO/VSO-scholen. De lasten en baten stijgen met € 190.000.

Budgetoverhevelingen:

10.1 Transitieperiode muzieklessen BplusC (januari t/m augustus 2016)

In motie M15006800/10 is verzocht om financiële ruimte te reserveren voor de transitieperiode muzieklessen BplusC in 2016. Daartoe wordt € 30.000 van het voordeel op de bijzondere bijstand in 2015 overgeheveld naar 2016.

10.6 Invoeringsbudget regionaal werkbedrijf

Het budget Invoering regionaal werkbedrijf moet geraamd worden op het beleidsterrein Arbeidsparticipatie in plaats van deels op het beleidsterrein Inkomensvoorzieningen. In totaal bedraagt het budget voor 2015 € 500.000 (zie ook paragraaf 4.7 technische wijzigingen). De uitgaven die samenhangen met de invoering van het regionaal werkbedrijf zullen grotendeels in 2016 plaatsvinden. Er zal € 400.000 worden overgeheveld naar 2016.

3.11 Algemene dekkingsmiddelen

3.11.1 Financiële afwijkingen begroting 2015

Programma 11 Algemene dekkingsmiddelen (x € 1.000)
(- = voordeel)

Nummer	Onderwerp	B/L	2015	2016	2017	2018	2019	I/S	Portefeuillehouder
	Mee- en tegenvallers								
AD.1	Doorbelasting (ambtelijke huisvesting)	L	107					I	Mw. M.M. Damen
AD.3	Tegenvallende opbrengsten precariobelasting	B	300					I	Mw. M.M. Damen
AD.5	Voordeel Geldleningen en Beleggingen	B	-50					I	Mw. M.M. Damen
AD.8	Niet realiseren taakstelling op 6100888 Stelposten concern	L	128					S	Mw. M.M. Damen
AD.9	Financieringsresultaat	B	-500					I	Mw. M.M. Damen
	Budget neutrale wijzigingen								
AD.6	Plankosten Agaathlaan	L	-52					I	Mw. M.M. Damen
AD.6	Plankosten Agaathlaan	L	52					I	Mw. M.M. Damen
AD.7	Plankosten onttrekking reserve tgv krediet	L	624					I	Mw. M.M. Damen
AD.7	Plankosten onttrekking reserve tgv krediet	B	-624					I	Mw. M.M. Damen
	Resultaat programma AD		-15	0	0	0	0		
	Budgetoverhevelingen								
AD.2	Overheveling knelpuntenpot van 2015 naar 2016	L	-117	117				I	Mw. M.M. Damen
	Totaal budgetoverhevelingen programma AD		-117	117	0	0	0		
	Resultaat na budgetoverheveling		-133	117	0	0	0		

3.11.2 Toelichting afwijkingen begroting 2015

Mee- en tegenvallers:

AD.1 Doorbelasting (ambtelijke) huisvesting

Bij een technische herziening van de doorbelasting van kosten voor ambtelijke huisvesting is in het verleden een bedrag niet meegenomen in de nieuwe verdeelsleutel (de kostenverdeelstaat). Deze omissie heeft een negatief effect van € 106.975 op de kostenplaats TM vastgoedexploitatie (hogere huisvestinglasten).

AD.3 Tegenvallende opbrengsten precariobelasting

Het aantal strekkende meters kabels en leidingen in gemeentegrond blijkt lager te zijn dan in eerdere jaren door de netebeeerder was opgegeven. Hierdoor valt de opbrengst precariobelasting 2015 tegen. Het college is voornemens het tarief naar boven bij te stellen, zodat dit tekort zich in de volgende jaren niet voordoet.

AD.8 Niet realiseren taakstelling op stelposten concern

Vanaf 2014 is bij de werkbegroting 2014 een aantal taakstellingen van de Griffie overgeheveld naar de centraal te realiseren taakstellingen vanwege het ontbreken van mogelijkheden deze te realiseren. Bij de eerste bestuursrapportage 2015 is besloten de taakstelling sociaal maatschappelijke structuurvisie te beschouwen als een algemene bedrijfsvoeringstaakstelling. Gezien de huidige totale taakstellingenopgave wordt invulling van deze samengestelde taakstelling niet reëel geacht. Dit levert een nadeel op van € 128.000.

AD.5 Voordeel geldleningen en belegging / AD.9 Financieringsresultaat

De bestuursrapportage laat een voordeel zien op geldleningen en beleggingen en het financieringsresultaat:

- Er is hercalculatie van het financieringsresultaat gemaakt voor de 2e Bestuursrapportage. Door de verwachting dat de lage rentestand ook zal doorzetten richting het tweede halfjaar van 2015 vallen de kosten van korlopende financiering voor 2015 lager uit, daarnaast is het mogelijk gebleken om een langlopende lening die gepland stond voor medio 2015 door te schuiven naar het 4e kwartaal van 2015, met lagere rentelasten tot gevolg.
- De definitieve stand van de reserves en voorzieningen is van invloed op de hoogte van de bespaarde rente. Bij de 1e bestuursrapportage is voor de bespaarde rente uitgegaan van een voorlopige stand van de reserves en voorzieningen, nu in bij de 2e bestuursrapportage zijn de definitieve stand per 1-1-2015 bekend. Deze definitieve stand levert een voordeel op t.a.v. van de bespaarde rente.
- Actualisatie van de kostenplaats kapitaallasten heeft een effect op de exploitatie van de prestatie geldleningen .

Budget neutrale wijzigingen:

AD.6 Plankosten Aagaatlaan

In het college is het voorstel projectopdracht Aagaatlaan geaccordeerd (B&W 15.0319) . Besloten is om de geraamde plankosten (52.000) eenmalig te verrekenen met de post onvoorzien.

AD.7 Onttrekking reserve bedrijfsvoering plankosten ten gunste van krediet plankosten definitiefase

In de nota Plankosten is besloten dat na kaderbesluit de reeds gemaakte ambtelijke kosten terugvloeien in de reserve, dit is inmiddels gebeurd voor diverse projecten. Om het revolverende karakter van plankosten daadwerkelijk uit te voeren is het van belang om de middelen die zijn teruggevloeid (€ 624.000) te onttrekken aan de reserve en beschikbaar te laten stellen bij het krediet Plankosten definitiefase zodat dit bedrag weer opnieuw gebruikt kan worden bij nieuwe projecten. Zie ook paragraaf 4.1 Investeringen en kredieten.

Budgetoverhevelingen

AD.2 Knelpuntenpot

Bij de Perspectiefnota 2013-2016 is een incidenteel budget voor het opvangen van frictiekosten rondom de bezuinigingstaakstellingen ingezet ter dekking van moties en amendementen met betrekking tot het meerjarenbeeld (tot en met 2016). Hierdoor moet het resterend bedrag nu voor de laatste maal worden overgeheveld.

Taakstellingen

In paragraaf 4.5 Taakstellingen worden de centrale taakstellingen (€ 727.788) toegelicht. Hiervan kan € 128.000 niet worden ingevuld. Dit is als tegenvaller aangemeld in deze bestuursrapportage (AD1). Daarnaast is nog sprake van overige taakstellingen ad € 35.628

3.12 Bedrijfsvoering

3.12.1 Financiële afwijkingen begroting 2015

Binnen dit programma worden geen financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting verwacht.

3.12.2 Bedrijfsvoering

Binnen dit programma worden geen financiële afwijkingen verwacht.

3.13 Samenvatting financiële afwijkingen

3.13.1 Rapportage

Het netto resultaat per Programma (X € 1.000)
(- = voordeel)

Prg	Naam	2015	2016	2017	2018	2019
1	Bestuur en dienstverlening	552	16	16	16	0
2	Veiligheid	0	0	0	0	0
3	Economie en toerisme	170	68	0	0	0
4	Bereikbaarheid	0	0	0	0	0
5	Omgevingskwaliteit	207	40	0	0	0
6	Stedelijke ontwikkeling	32	0	65	0	0
7	Jeugd en onderwijs	-385	0	0	0	0
8	Sport, cultuur en recreatie	-30	0	0	0	0
9	Welzijn en zorg	-3.434	20	21	1	1
10	Werk en inkomen	-5.500	0	0	0	0
AD	Algemene dekkingsmiddelen	557	0	0	0	0
Bedrijfsvoering	Bedrijfsvoering	0	0	0	0	0
	Resultaat voor mutaties in reserves	-7.830	143	102	17	1
	Mutaties in reserves	20.263	-18.569	-102	-17	-1
	budgetoverheveling	-20.219	20.219	0	0	0
	Resultaat	-7.786	1.794	0	0	0
	Saldo budgetoverheveling via reserve budgetoverheveling	-1.794	1.794	0	0	0
	Resultaat te verrekenen met concernreserve	-5.993	0	0	0	0

Prg	Naam	2015	2016	2017	2018	2019
1	Bestuur en dienstverlening	302	350	0	0	0
2	Veiligheid	0	0	0	0	0
3	Economie en toerisme	0	0	0	0	0
4	Bereikbaarheid	0	0	0	0	0
5	Omgevingskwaliteit	-219	396	0	0	0
6	Stedelijke ontwikkeling	100	0	0	0	0
7	Jeugd en onderwijs	75	0	0	0	0
8	Sport, cultuur en recreatie	0	0	0	0	0
9	Welzijn en zorg	-3.544	500	0	0	0
10	Werk en inkomen	-4.368	430	0	0	0
AD	Algemene dekkingsmiddelen	-133	117	0	0	0
Bedrijfsvoering	Bedrijfsvoering	0	0	0	0	0
	Resultaat te verrekenen concernreserve/ Reserve budgetoverheveling	-7.786	1.794	0	0	0

3.13.2 Algemene begrotingswijziging

Er zijn geen algemene begrotingswijzigingen aangemeld.

Hoofdstuk 4

4 Paragrafen

4.1 Investerings en kredieten

Het effect van de over- en onderschrijdingen en nieuwe kredieten op de programmabudgetten staat beschreven in de subparagraaf Toelichting afwijkingen begroting 2015 in de paragraaf *Beleidsrealisatie en financiële afwijkingen begroting 2015* in deze bestuursrapportage.

Programma 3: Economie en Toerisme

Aanvullend krediet voor programma Binnenstad voor het historiseren straatnaamborden:

Voorstel om een aanvullend krediet van € 120.000 beschikbaar te stellen vanuit de reserve programma Binnenstad voor het historiseren van de straatnaamborden en hiervoor de investering programma Binnenstad 2015-2018 met € 120.000 te verhogen.

Aanvullend krediet voor het programma binnenstad voor advieskosten:

Voorstel om conform modellenboek gevelreclame voor de uitbreiding van de welstands- en monumentencommissie Leiden met een functionaris met een ondernemersachtergrond, een aanvullend krediet van €17.500 beschikbaar te stellen (ten laste van de reserve programma Binnenstad) op het programma Binnenstad 2015-2018.

Programma 5: Omgevingskwaliteit

Aanvullend krediet reconstructie Maresingel:

De reconstructie Maresingel wordt conform het handboek kwaliteit openbare ruimte uitgevoerd. Voorgesteld wordt om het budget van € 200.000 (binnen het programma Omgevingskwaliteit beschikbaar gesteld bij de Begroting 2015) voor de toepassing van duurzaam materiaal bij herinrichting van de openbare ruimte toe te voegen aan de investering voor de reconstructie Maresingel.

Aanvullend krediet Singelpark-brugverbindingen:

Binnen de aanleg van het Singelpark is in de aanpak van de parkbruggen gekozen voor een interactief planproces. Hierbij maakt de architect in samenspraak met de stad de keuzen voor het ontwerp. Zo wordt de kennis en betrokkenheid van de stad aan de voorkant georganiseerd. De geselecteerde architect krijgt ruimte voor het organiseren van een stadsdialoog en werkt de bruggen uit tot een voorlopig ontwerp (VO+). Dit voorlopig ontwerp (VO+) wordt vastgesteld door de Raad. Een geselecteerde aannemer zal vervolgens in samenwerking met de architect het ontwerp detailleren, engineeren en realiseren. Met deze aanpak verschuift een deel van de kosten naar de voorbereiding van de plannen. Dit betekent dat er nu in de voorbereiding meer uren worden besteed aan werkzaamheden voor het ontwerp die straks niet meer in de uitvoeringsfase gedaan hoeven te worden. Hiervoor wordt voorgesteld om het krediet Singelpark-brugverbindingen op te hogen met € 70.000 ten laste van de reserve Groene Singels.

Programma 6: Stedelijke Ontwikkeling.

Verlagen krediet Haagwegkwartier-noord:

De herinrichting van de openbare ruimte in Haagwegkwartier Noord wordt dit jaar afgesloten. Door een gunstige aanbesteding is er een voordeel behaald van € 150.000. De dekking van dit project is gehaald uit de reserve GSB/ISV EZ. Vanwege de taakstelling in 2015 van € 1.000.000 op projecten die gedekt worden uit reserves wordt nu voorgesteld om dit voordeel op die taakstelling in mindering te brengen.

Aanvullend krediet planvoorbereiding LBSP:

Het krediet planvoorbereiding LBSP is ingesteld om voor de jaren 2011 tot en met 2015 de interne plankosten voor het programma LBSP te verantwoorden. Met de nota Plankosten is de wijze van doorbelasten gewijzigd met als consequentie dat meer disciplines doorbelast worden (verkeerskundigen, medewerkers archeologie en stadsruimte). In de nota Plankosten wordt aangegeven dat projecten die de extra uren als gevolg van de nieuwe wijze van doorbelasten niet kunnen dragen, gecompenseerd kunnen worden uit de reserve bedrijfsvoering Plankosten. In totaal gaat het om € 107.000.

De afgelopen anderhalf jaar zijn de uitgaven sterk gestegen door herziening van plannen (het verkeersontwerp van de 'centrale as' (voorheen RGL), het Masterplan en het Leeuwenhoekpark). Eind 2015 wordt daardoor een tekort voorzien van € 210.000. Om deze reden wordt voorgesteld om vooruitlopend op het kaderbesluit een aanvullend krediet van € 210.000 beschikbaar te stellen en deze te activeren. In het meerjareninvesteringsplan 2016 - 2019 is onder programma 4, prestatie 04C104 Ontsluiting Bio Science Park voor de realisatie van de infrastructuur LBSP € 10,27 mln. opgenomen. De kapitaallasten zijn gedekt in de begroting 2016.

Wijzigen dekking krediet uitvoering Kooiplein:

In 2013 zijn werkzaamheden bouwrijp maken verricht voor het krediet "Uitvoering Kooiplein". Om te voorkomen dat er een onrechtmatigheid zou gaan plaatsvinden zijn deze kosten uit 2013 voorlopig betaald uit de voor Kooiplein beschikbare middelen in de bestemmingsreserve herstructurering woongebieden Sleutels. Bij de jaarrekening 2013 is € 639.000 aan kosten bouwrijp maken gedekt uit deze bestemmingsreserve. Bedoeling was deze onttrekking weer ongedaan te maken omdat de rente-aangroei van deze bestemmingsreserve onderdeel uitmaakt van de financiële huishouding en afspraken binnen het project. Daarom stellen we bij deze bestuursrapportage voor om de onttrekking uit de reserve Herstructurering woongebieden Sleutels van € 639.000 ongedaan te maken ten laste van de Vereveningsreserve Grondexploitaties. Dit is mogelijk omdat binnen de Vereveningsreserve momenteel € 1.018.203 vrij beschikbaar is ter dekking van krediet "Uitvoering Kooiplein". Ook stellen we voor de rentedotatie over € 639.000 over 2015 (€ 22.364 per jaar) van de Vereveningsreserve over te hevelen naar de bestemmingsreserve Herstructurering woongebieden Sleutels.

Verlagen krediet uitvoering Kooiplein:

Voor het opschonen van krediet "Uitvoering Kooiplein" wordt het krediet verlaagd met € 121.500. De verlaging heeft betrekking op het verschil van € 46.500 tussen de begrote en gerealiseerde eindafrekening van de Provincie Zuid Holland en een onterecht opgenomen bijdrage in kosten bestemmingsplannen door Kooiplein CV van € 75.000.

De eindafrekening van de bijdragen van de Provincie Zuid Holland is in 2013 verantwoord. In de aanvankelijke beschikking was aangegeven dat de eindafrekening € 1,5 mln zou bedragen. Uiteindelijk heeft de Provincie besloten de eindafrekening vast te stellen op € 1,454 mln. Het verschil van € 46.650 wordt nu gecorrigeerd. De dekking van krediet bestaat onder andere voor € 75.000 uit een bijdrage voor de kosten van bestemmingsplannen. Dit laatste is onterecht en wordt nu gecorrigeerd.

Afsluiten (vastgoed)kredieten Brede School Leiden Noord:

Per brief (B&W nr. 13.0074) is de raad geïnformeerd over het risico van de beheerexploitatie van de vereniging van gebruikers en de wijkondernemer betreffende Het Gebouw. Hierin is aangegeven dat het te verwachten voordeel op het investeringskrediet voor de bouw van Het Gebouw, zich vertalende in een besparing op de structurele kapitaallasten, zal worden ingezet ter dekking van het financiële risico op de beheerexploitatie. Dit voordeel wordt bij afsluiting van de kredieten betreffende Het Gebouw (vastgoedkrediet) ten gunste gebracht van programma 7 "Jeugd en Onderwijs".

Bij deze bestuursrapportage worden de investeringskredieten betreffende Het Gebouw (vastgoedkrediet) afgesloten. De onderschrijving op de kredieten is € 1.662.646. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door strakke sturing (onderschrijving van geraamde plankosten) en het gunstige aanbestedingsklimaat waardoor een aanzienlijk aanbestedingsvoordeel is gerealiseerd. Deze onderschrijving betreft een viertal investeringen in vastgoed t.b.v. Het Gebouw die lineair worden afgeschreven in 40 jaren tegen 3,5%. De bespaarde kapitaallasten hiervan bedragen € 94.000 in het eerste jaar.

Grond Garenmarkt (technische wijziging)

De verkoop van de grond Garenmarkt 36-44 stond gepland voor 2016, deze zal echter in 2015 worden gerealiseerd. Het gevolg is een budgetneutrale begrotingswijziging waarbij de grondopbrengst van € 368.500 en storting in de vereveningsreserve grondexploitaties voor 2016 worden afgeraamd.

Daarnaast kan krediet 7100149 'scheidingswand+sanering Garenmarkt 36-44' worden afgesloten en de resterende exploitatiebijdrage van € 67.522 (en dekking uit de vereveningsreserve grondexploitaties) vrijvallen.

Programma 7: Jeugd en Onderwijs.**Aanvullend krediet Socrates nieuwe Marnixstraat 90 uitbreiding:**

De investering voor de uitbreiding van de Marnixstraat is opgenomen in de begroting rekening houdend met 19% btw. De btw die voor onderwijs niet verrekenbaar of compensabel is is inmiddels gestegen naar 21%. Dit leidt tot een tekort van € 54.000. Structureel is dit aan rente en aflossing € 3.240. Voorgesteld wordt om dit te dekken ten laste van het budget voor algemene voorzieningen onderwijs.

Aanvullend krediet Oegstgeesterweg 2 gymzalen:

Gebleken is dat het krediet voor de bouw van 2 gymzalen aan de Oegstgeesterweg in de Kikkerpolder niet toereikend is. Derhalve wordt een aanvullend krediet aangevraagd van € 235.000. Dit wordt veroorzaakt doordat in de raming onvoldoende rekening is gehouden met de aanbouw van een kantoor en opslag materialen voor het Sportbedrijf. Voor de bouw van de gymzalen moet een door het sportbedrijf als kleedkamer/kantine en voor materiaalopslag gebruikte loods gesloopt worden. Het is nodig daarvoor in de plaats een aanbouw aan de nieuwe gymzalen te bouwen.

Door sloop van de oude loods vallen kapitaallasten vrij die ingezet worden als dekking voor de kosten van de bouw van de nieuwe loods.

Programma 8: Cultuur, sport en recreatie.

Aanvullend krediet renovatie Lakenhal (30 jr.):

Voor het project Uitbreiding Lakenhal is door provincie Zuid-Holland in 2015 een subsidie beschikbaar gesteld. Deze subsidie van € 790.000 wordt als dekking opgenomen voor het krediet renovatie Lakenhal (30jr). De bijbehorende kosten zijn reeds voorzien bij het uitvoeringsbesluit maar nog niet opgenomen in het krediet omdat de subsidie nog niet beschikbaar was gesteld.

Krediet Tribune UVS:

Door de sloop van de oude hoofdtribune van UVS wordt ruimte gecreëerd voor de bouw van een nieuwe hoofdtribune voor UVS. De investering bedraagt € 220.000. Dit is vanuit financieel oogpunt de beste oplossing; zowel op korte als op lange termijn zal de keuze voor nieuwbouw financieel voordeliger zijn. De kapitaallasten van de investering (€ 16.500) kunnen ruimschoots gedekt worden door lagere (groot) onderhoudskosten.

Verlagen krediet de Nobel theatertechniek (technische wijziging):

In de begroting 2015 is een taakstelling van € 100.000 in 2016, oplopend tot € 250.000 vanaf 2018, opgenomen als "vrijval kapitaallasten". Ter realisatie van deze taakstelling wordt voorgesteld het krediet De Nobel theatertechniek te verlagen met € 100.000 waarmee de geraamde kapitaallasten van de investering verlaagd kunnen worden met € 13.500. Eerder is al een taakstelling gerealiseerd op dit krediet van € 125.000. Inmiddels is het krediet De Nobel Theatertechniek (10 jaar) grotendeels afgerekend en is gebleken dat het voordeel op het krediet groter is dan eerder voorzien. Daarom wordt er aanvullend €100.000 afgeraamd ter dekking van de taakstelling op het investeringsprogramma. Het krediet Theatertechniek de Nobel (10 jaar) zal bij de jaarrekening 2015 worden afgesloten.

Programma 9: Maatschappelijke ondersteuning.

Aanvullend krediet jongerenvoorziening Stevenshof:

Door de lange doorlooptijd in de aanloop naar een definitief plan zijn de plankosten hoger dan geraamd. Een bezwaarprocedure door de buurt, een WOB verzoek, vele overleggen met de buurt en een uitgebreide Wabo procedure hebben geleid tot extra plankosten van totaal € 50.000. Dit wordt gedekt uit een bijdrage uit de reserve Sociaal maatschappelijke en culturele investeringen die wordt gestort in de reserve Kapitaallasten economische investeringen (die dient ter dekking van de kapitaallasten van dit bedrag).

Algemene dekkingsmiddelen:

Krediet aanschaf 3 inzamelvoertuigen:

Sinds 1 april 2015 wordt de inzameling van papier, glas en kunststof in eigen beheer uitgevoerd. Voor de aanschaf van de hiervoor benodigde inzamelvoertuigen is een krediet nodig. Twee auto's zijn voor inzet binnen de gemeente Leiden en 1 wordt ingezet in de regiogemeenten waar nu ook al huishoudelijk afval wordt ingezameld.

Aanvullend krediet plankosten definitiefase:

In de nota Plankosten is besloten dat na kaderbesluit de reeds gemaakte ambtelijke kosten terugvloeien in de reserve. Dit is inmiddels gebeurd voor diverse projecten. Om het revolverende karakter van plankosten daadwerkelijk uit te voeren is het van belang om deze stortingen te onttrekken aan de reserve en een aanvullend krediet van € 624.000 beschikbaar te laten stellen bij het krediet Plankosten definitiefase zodat dit bedrag weer opnieuw gebruikt kan worden bij nieuwe projecten.

4.2 Concernreserve bedrijfsvoering

In de tabel ziet u de ontwikkeling van de reserve bedrijfsvoering concern. De reserve bedrijfsvoering concern heeft als primaire functie het opvangen van jaarlijkse fluctuaties in de bedrijfsvoering en heeft om die reden een egaliserend karakter. Secundair kan deze reserve worden aangewend ter oplossing van knelpunten in de bedrijfsvoering. De voeding van deze reserve vindt plaats bij de bestemming van het rekeningresultaat.

Bedrijfsvoeringsreserve concern	2015	2016	2017	2018
Stand reserve per 1-1	781.180	1.295.418	347.000	47.000
Zaakgewijs Werken				
Bestemming rekeningresultaat 2013 invoering Zaakgewijs werken				
Stelpost invoering en implementatie Zaakgewijs werken (totaal kosten 660.000 voor dekking structurele lasten eerste 2 jaar)	-330.000	-330.000		
Digitaal werken				
Toevoeging vanuit Kaderbrief 2015-2018	1.000.000			
Uitgaven digitalisering	-400.000	-300.000	-300.000	
Overige bestemmingen bedrijfsvoering				
Aanvulling tot minimum = 1% van de loonsom bij jaarrekening 2014	461.820			
11,13 Inzet invulling taakstelling GR 2015	90.418	-90.418		
11.20 Hogere dienstverlening SP71 voor ICT	-228.000	-228.000		
Verwachte stand per 31-12	1.295.418	347.000	47.000	47.000

4.3 Plankosten

Plankosten – krediet

De huidige opzet van plankosten heeft tot doel plankosten zowel in de fase voor kaderbesluit als na kaderbesluit inzichtelijk te maken, teneinde de beheersbaarheid te waarborgen. Om dit blijvend te monitoren zijn er overzichten voor lijn- en projectmanagers om de uren en de euro's in te zien. Daarnaast zijn voor de plankostenteams personeelstarieven berekend en wordt de casuïstiek gevolgd op naleving van deze systematiek. Plankosten worden zo goed en sober mogelijk geraamd, bij de kosten wordt sluitende dekking aangegeven, er zijn heldere afspraken gemaakt tussen teams voor de inzet van capaciteit. Bij overschrijdingen van geraamde plankosten wordt een besluit tot aanvullende dekking gevraagd en de stand van het krediet plankosten in definitiefase wordt gevolgd. Ook in 2015 blijven activiteiten als monitoren, evalueren en bijsturen structureel aandacht verdienen.

In bijgevoegde tabel treft u de stand aan van het krediet plankosten in definitiefase. Dit krediet wordt gevoerd door onttrekkingen aan de reserve bedrijfsvoering plankosten en ingesteld vanuit het oogpunt van transparantie, monitoring en bewaking. Elke projectopdracht waarbij voor plankosten in definitiefase een beroep wordt gedaan op het krediet, wordt aan B en W ter vaststelling aangeboden. Deze werkwijze is voor het bestuur een goede grondslag voor enerzijds een betere beheersing van plankosten en anderzijds voor prioritering van de projectenportefeuille. Ofwel: het bestuur geeft keer op keer bewust fiat aan het investeren van voorbereidingstijd in projecten en weet precies hoeveel geld hiermee gemoeid is.

Op het moment dat er een kaderbesluit wordt genomen, worden de plankosten meegenomen in de totale lasten van het project en vloeien de reeds gemaakte plankosten in één keer terug in de reserve. In het geval van een project dat afgeschreven wordt en niet uit een reserve wordt gedekt is die eenmalige terugstorting conform BBV niet mogelijk. Dit betekent dat deze plankosten niet kunnen terugvloeien.

Krediet plankosten definitiefase	
Totaal beschikbaar tot met 2013	838.044
Dotatie krediet uit reserve 2014	1.266.000
Dotatie krediet uit reserve 2015	551.000
RV 15.0069 dotatie krediet uit reserve via 1e rapportage 2015	325.000
Verwacht : dotatie krediet uit reserve via 2e rapportage 2015	624.000
Totaal beschikbaar	3.604.044

Projectomschrijving	Leids project of project Derden	B&W besluit	Uren tot kaderbesluit totaal	Begrote kosten tot kaderbesluit	Geschreven uren t/m 30/06/15	Bedragen die opnieuw beschikbaar kunnen worden gesteld.
Lopende projecten				€		
Centrale ambtelijke (strategische) huisvesting	Leids project	BW13.0236	194	19.400	20.125	
Terrassenplein Beestenmarkt / Turfmarkt	Leids project	BW13.0236	946	94.600	107.948	
Leiden BioSciencePark - Uitbreiding de Stal	Leids project	BW13.0236	100	10.000	10.000	
Leiden BioSciencePark - Nationaal Centrum Biodiversiteit NCB	Derden	BW13.0236	639	63.900	63.900	
Uitbreiding Geestesfaculteit	Derden	BW13.0236	1.100	110.000	91.426	
Tijdelijke horeca voorziening Tuin van Noord	Derden	BW13.0236	50	5.000	4.700	
Haalbaarheidsstudie combiad de vliet	Derden	BW13.0301	450	45.000	45.000	45.000
Intentieovereenkomst Fietsenstalling met passage Station Leiden Centraal	Leids project	BW13.0612	600	60.000	25.812	

Projectomschrijving	Leids project of project Derden	B&W besluit	Uren tot kaderbesluit totaal	Begrote kosten tot kaderbesluit	Geschreven uren t/m 30/06/15	Bedragen die opnieuw beschikbaar kunnen worden gesteld.
Revitalisering/herontwikkeling winkelcentrum Stevensbloem	Derden	BW13.0841	695	69.500	72.954	
Stedelijk Jongeren centrum (jongerenknooppunt)	Leids project	BW13.1129	450	45.000	44.009	35.000
Greentower	Leids project	BW14.0137	450	45.000	45.000	45.000
Nadere uitwerking LAB071	Leids project	BW14.0510	2.340	234.000	234.000	
Nieuweroord	Leids project	BW14.0576	1.040	104.000	311.331	250.000
HOV	Leids project	BW14.0846	3.300	330.000	196.580	
St. Boerhaave	Derden	BW14.0979	1.400	140.000	1.680	
Herinrichting Openbare Ruimte Lammermarkt	Leids project	BW14.0965	1.560	156.000	138.645	60.000
Naturalis extra uren	Derden	BW14.1124	2.060	206.000	78.736	
De Stal extra uren	Leids project	BW14.1124	1.150	115.000	38.551	
Aanvullende uren Combibad De Vliet	Leids project	BW14.1162	1.300	130.000	160.620	180.000
Aanvullende uren Greentower	Leids project	BW14.1174	150	15.000	29.581	15.000
Project Bewegwijzering (onderzoekskosten)	Leids project	BW15.0136		140.000		
Nota van Uitgangspunten huisvesting	Leids project	BW15.0232	750	75.000		
Herinrichting Haarlemmerstraat	Leids project	BW15.0239	1.680	168.000	47.032	
Campus Kiljanpad	Leids project	BW15.0294	668	66.800		68.000
Agaatlaan	Derden	BW15.0319	520	52.000		52.000
Inpasbaarheid en bereikbaarheid busterminal Terweepark	Leids project	BW15.0373	1.950	195.000	11.806	
Aanvullende aanvraag nadere uitwerking LAB071 (Leidse Ring Noord)	Leids project	BW15.0546	2.420	242.000	81.824	
Groen Zeeheldenbuurt	Leids project	BW15.0609	920	92.000	0	
Morspark-morslint	Leids project	BW15.0611	900	90.000	0	
Integraal uitv progr Openb ruimte Binnenstad 2020	Leids project		930	93.000	0	
Gebiedsontwikkeling Boshuizerlaan	Leids project		870	87.000	0	
Totale onttrekking			31.582	3.298.200		
Verwacht beschikbaar bedrag in 2015				305.844		

	Bedrag
Bedragen waarvan bestuurlijk besloten is die te doteren aan de reserve plankosten	750.000
Onttrekkingen die rechtstreeks uit de reserve plankosten worden gedaan	- 126.000
Bedrag dat opnieuw beschikbaar gesteld kan worden in het krediet plankosten definitiefase	624.000

Plankosten – reserve

Bij de instelling van de reserve bedrijfsvoering plankosten, waaruit het krediet plankosten definitiefase is gedekt, is vastgelegd dat deze primair bedoeld is voor dekking van de plankosten van projecten in definitiefase en secundair voor het oplossen van knelpunten met betrekking tot deze systematiek.

De raad heeft in 2015 inmiddels diverse kaderbesluiten genomen waardoor de reserve bedrijfsvoering plankosten is gevoed met diverse dotaties. Waaronder Nieuweroord, Greentower, Lammermarkt, Jongerenknooppunt en Combibad de Vliet. Deze bedragen dienen weer beschikbaar gesteld te worden zodat nieuwe projecten in definitiefase van start kunnen gaan.

4.4 Personele lasten en externe inhuur

De eerste helft van 2015 was de organisatie nog ingericht in de oude afdelingsstructuur. De stand van de besteding van de salarislasten op eind juni 2015 is conform prognose; er zijn geen aanwijzingen voor overschrijdingen aan het eind van het jaar.

De Resultaat Verantwoordelijke Teammanagers van de nieuw gevormde teams per 1 juli hebben de opdracht om tot het eind van dit jaar binnen de vastgestelde personele budgetten te blijven .

4.5 Taakstellingen

In de periode 2011-2014 is een divers pakket aan bezuinigingsmaatregelen op bedrijfsvoering opgelegd. Deze taakstellingen zijn nagenoeg geheel gerealiseerd, zoals ook in de jaarstukken 2014 is gerapporteerd. De oorspronkelijke opgave op 1 januari 2011 bedroeg € 19 miljoen. Sindsdien zijn er nog regelmatig taakstellingen aan de opgave toegevoegd. Meer informatie over de nog openstaande taakstellingen voor 2016 en verder vindt u in de paragraaf taakstellingen in de Programmabegroting 2016.

In deze 2e bestuursrapportage van 2015 wordt gerapporteerd over de voortgang van de realisatie van alle voor 2015 opgelegde taakstellingen. In de paragraaf taakstellingen bij de begroting 2015 werd uitgegaan van een totale bezuinigingsopgave voor 2015 van € 6.816.389. De in de 1e bestuursrapportage gerapporteerde stand bedroeg € 2.085.850. De stand voor deze rapportage is € 1.248.247. In onderstaande tabel geven wij een overzicht van de op het moment van deze Tweede Bestuursrapportage voor 2015 nog openstaande taakstellingen.

Let op: de taakstellingen staan weergegeven als negatief bedrag (is korting op het budget).

Taakstellingen	Bedrag
Centrale taakstellingen	
6100890 Stelpost kapitaallasten	-600.000
6100888 Stelposten concern	-127.788
Totaal centrale taakstellingen	-727.788
Toebedeelde taakstellingen	
5100300 Man & Secr Beheer (voorheen Stedelijk Beheer)	-156.623
5100302 Sport (voorheen sportbeleid en Sportbedrijf)	-128.208
6100051 Leges reisdocumenten	-200.000
Totaal toebedeelde taakstellingen	-484.831
Overige taakstellingen	-35.628
Totaal taakstellingen	-1.248.247

In deze rapportage wordt nog voor een bedrag van € 170.000 aan taakstellingen ingevuld. Daarnaast worden taakstellingen voor een bedrag van € 307.788 als niet te realiseren aangemeld. Per saldo zal er de komende maanden nog € 770.459 moeten worden ingevuld. Het te verwachten verloop voor 2015 wordt hieronder per taakstelling toegelicht.

Centrale taakstellingen :

Stelpost investeringen

Tijdens het opstellen van de 1e bestuursrapportage 2015 was het de verwachting dat bij de 2e bestuursrapportage het volledige bedrag van de nog openstaande taakstelling van € 600.000 ingevuld zou kunnen worden. Dat blijkt te optimistisch ingeschat, er wordt nu € 150.000 ingevuld, zodat er voor de laatste maanden een taakstelling van € 450.000 resteert. We streven er naar het resterende bedrag nog volledig in te vullen.

Stelposten concern

Vanaf 2014 is bij de werkbegroting 2014 een aantal door de Griffie niet in te vullen taakstellingen overgeheveld naar de centraal te realiseren taakstellingen. Deze taakstelling blijkt voor 2015 niet te realiseren en is daarom in deze rapportage als nadeel aangemeld. Zie ook 3.11 Programma algemene dekkingsmiddelen.

Toebedeelde taakstellingen :

Beheer

Beheer heeft de afgelopen jaren in totaal fors bezuinigd voor afgerond € 8 miljoen. Invulling van deze structurele bezuiniging heeft over de hele linie geleid tot het verlagen van beschikbare budgetten met bijna 20 %, zoals bijvoorbeeld voor personeel, wagenpark, huisvesting, materiaal, externe inhuur, afvalverwerking. Deze bezuiniging heeft bijgedragen aan een efficiënte en zakelijke manier van werken. Beheer werkt slim en lean. Voor 2015 staat er nog een restant taakstelling. Er wordt naar gestreefd dit bedrag de komende maanden van 2015 nog in te vullen.

Sport

Sport, voorheen sportbeleid en het Sportbedrijf, heeft te maken met aanzienlijke taakstellingen. Er wordt naar gestreefd om het restant voor 2015 in de komende maanden nog in te vullen.

Leges reisdocumenten

De taakstelling van € 200.000 wordt in 2015 voor € 20.000 structureel ingevuld door het verlagen van personeelslasten. In de kaderbrief 2015 was al besloten om de taakstelling voor 2016 af te ramen. Nu blijkt dat ook het voor 2015 resterende bedrag van € 180.000 niet meer kan worden ingevuld en wordt daarom in deze rapportage als nadeel aangemeld. Zie ook 3.1 Programma bestuur en dienstverlening.

De **overige taakstellingen** betreffen diverse kleine (restant)taakstellingen die naar verwachting eind 2015 zullen zijn ingevuld.

4.6 Halfjaarsrapportage MeerjarenPerspectief Grondexploitaties (MPG)

Bij vaststelling van het PRIL 2014 verzocht de raad het college bij motie (M14.0060/1) om twee keer per jaar te rapporteren over de grondexploitaties, éénmaal bij de jaarstukken en een tweede moment na het zomerreces en voor de begroting. Met deze paragraaf geeft het college invulling aan deze motie.

Ten behoeve van de rapportage zijn alle grondexploitaties opnieuw doorgerekend aan de hand van de meest recente informatie. Hiermee zijn de grondexploitaties feitelijk geactualiseerd. De bijgestelde resultaten zullen echter niet tussentijds, middels een begrotingswijziging worden geformaliseerd. Hiervoor is het nodig dat de gemeenteraad alle geactualiseerde versies van de grondexploitaties afzonderlijk vaststelt. Dit gebeurt één keer per jaar middels het "Meerjaren Perspectief Grondexploitaties" (MPG).

De stoplichtrapportage bij tabel 1.3 geeft aan in hoeverre een project zich ontwikkelt volgens de verwachting in het MPG 2015. Als de status oranje of rood is, staat dit nader toegelicht.

Resultaten en risico's

Onderstaande tabel 1.1 toont de resultaten zoals vastgesteld bij het MPG 2015 en vergelijkt deze met de resultaten medio 2015. De resultaten medio 2015 zijn opgesteld op basis van ontwikkelingen die zich het afgelopen half jaar hebben voorgedaan en op eventuele hernieuwde inzichten.

Tabel 1.1 Resultaten MPG 2015 vs resultaten MPG halfjaar 2015 (Bouwgrond in exploitatie BIE)

Nr.	Projectnaam	MPG 2015 NCW 1-1-2015	MPG 1/2 jr 2015 NCW 1-1-2015	Vershil NCW (- = nadeel)
8	Trekvaartplein Wonen	-6.921.570	-6.921.571	0
13	A4/W4	696.245	653.517	-42.728
19	Groenordhallenterrein / v Voorthuijsenlocatie	1.021.631	1.073.392	51.761
22	Haagwegkwartier - Islamitisch centrum en Noordelijke Sportvelden	-44.732	-88.202	-43.470
28	Dieperhout (ROC- en Agnes-locatie)	523.792	630.560	106.768
30	Lorentzschool	-749.112	-749.112	0
37	Oppenheimstraat fase II	19.990	19.990	0
45	Stationsgebied - Rijnsburgerblok (RBB)	678.103	520.878	-157.225
73	Aalmarkt	-20.061.349	-20.061.349	0
	Bouwgronden in Exploitatie (BIE)	-24.837.002	-24.921.897	-84.894

Vooralsnog leiden deze ontwikkelingen en resultaten niet tot een tussentijdse bijstelling van de voorziening negatieve grondexploitaties en/of de risicoreserves. Gedetailleerde informatie over de grondexploitaties is vertrouwelijk beschikbaar.

Behalve dat de resultaten kunnen wijzigen door nieuwe omstandigheden en inzichten, is het risicoprofiel van de projecten dynamisch. Daarom worden de risico's per project meerdere keren per jaar geactualiseerd. Hierdoor kan het risicoprofiel wijzigen. Tabel 1.2 vergelijkt de gewogen projectrisico's per project medio 2015 met de risico's zoals opgenomen in het MPG 2015.

Tabel 1.2 Risico's MPG 2015 vs resultaten MPG halfjaar 2015 (BIE)

Nr.	Projectnaam	Gewogen financieel effect projectspecifieke risico's MPG 2015	Gewogen financieel effect projectspecifieke risico's MPG halfjaar 2015	Vershil (- = meer risico)
8	Trekvaartplein Wonen	-860.000	-835.000	25.000
13	A4/W4	-218.125	-134.063	84.063
19	Groenordhallenterrein / v Voorthuijsenlocatie	-398.998	-786.674	-387.676
22	Haagwegkwartier - Islamitisch centrum en Noordelijke Sportvelden	-330.000	-162.500	167.500

Nr.	Projectnaam	Gewogen financieel effect projectspecifieke risico's MPG 2015	Gewogen financieel effect projectspecifieke risico's MPG halfjaar 2015	Vershil (- = meer risico)
28	Dieperhout (ROC- en Agnes-locatie)	-284.250	-211.750	72.500
30	Lorentzschool	-273.960	-118.960	155.000
37	Oppenheimstraat fase II	-	-30.000	-30.000
45	Stationsgebied - Rijnsburgerblok (RBB) ¹	-1.335.000	-1.367.500	-32.500
73	Aalmarkt	-588.000	-588.000	0
	Totaal BIE	-4.288.333	-4.234.446	53.887
	Totaal BIE m.u.v. Stationsgebied - Rijnsburgerblok (RBB)	-2.953.333	-2.866.946	86.387

¹ Voor RBB geldt een speciaal risicoregime, zie paragraaf 05.07 MPG 2015

Bij de tussentijdse beoordeling en duiding van de resultaten zijn de effecten op het saldo en de wijziging in het risicoprofiel in samenhang beschouwd. Immers een project kan een verbetering op het saldo laten zien en tegelijkertijd een verslechtering in het risicoprofiel. Daarnaast is bij het beoordelen van de stoplichtrapportage ook gekeken naar de onderliggende kosten- en opbrengstenposten en de voortgang van het project ten opzichte van de planning voor de jaarschijf 2015.

Tabel 1.3 Beoordeling resultaten MPG halfjaar 2015

Nr.	Projectnaam	Vershil saldo NCW per 1-7-2015	Vershil risico's per 1-7-2015	Saldo grondexploitatie en risico's	
8	Trekvaartplein Wonen	0	25.000	25.000	✓
13	A4/W4	-42.728	84.063	41.335	✓
19	Groenordhallenterrein / v Voorthuysenlocatie	51.761	-387.676	-335.915	⚠
22	Haagwegkwartier - IC en Noordelijke Sportv.	-43.470	167.500	124.030	✓
28	Dieperhout (ROC- en Agnes-locatie)	106.768	72.500	179.268	✓
30	Lorentzschool	0	155.000	155.000	✓
37	Oppenheimstraat fase II	0	-30.000	-30.000	✓
45	Stationsgebied - Rijnsburgerblok (RBB)	-157.225	-32.500	-189.725	⚠
73	Aalmarkt	0	0	0	✓
		-84.894	53.887	-31.007	

Voor twee projecten staat de stoplichtrapportage op oranje:

- 19 Groenordhallenterrein: Een aanpassing in de planning en uitvoering van deelgebied 2 geeft een extra financieel risico. Voor dit deelgebied worden nadere afspraken gemaakt over de overdracht van de bouwopgave aan een andere ontwikkelaar. In het voorjaar 2016 wordt de Raad hierover nader geïnformeerd;
- 45 Stationsgebied Rijnsburgerblok: De grondexploitatie zal bij de komende herziening (MPG 2016) negatief worden bijgesteld door de toegenomen plankosten.

Voortgang jaarschijf 2015

Tabel 1.4. vergelijkt voor alle grondexploitaties gezamenlijk de bijgestelde raming van kosten en opbrengsten van jaarschijf 2015 met de aanvankelijke raming zoals opgenomen in het MPG 2015. De tussentijdse resultaten leiden niet tot een benodigde tussentijdse bijstelling van de onderliggende grondexploitaties.

Tabel 1.4 Voortgang projecten op jaarschijf

	Jaarschijf 2015 MPG 2015	Jaarschijf 2015 halfjaar 2015	Verschil
INVESTERINGEN			
VERWERVINGEN	3.494.584	3.348.398	-146.186
SLOOP	1.222.585	1.165.069	-57.516
SANERING	522.436	241.880	-280.556
GRONDWERK	619.893	491.147	-128.746
BOUWRIJPMAKEN	954.782	894.244	-60.538
WOONRIJPMAKEN	1.436.432	1.191.397	-245.035
CIVIELE CONSTRUCTIES	1.685.914	1.445.779	-240.135
DIVERSEN	1.887.991	1.590.064	-297.927
RENTE	870.497	870.497	-
PLANKOSTEN	2.680.069	3.172.805	492.736
FONDSEN	1.128.548	735.283	-393.265
Totaal investeringen	16.503.731	15.146.563	-1.357.168
OPBRENGSTEN			
WONINGBOUW	8.021.837	6.721.837	-1.300.000
NIET-WONINGBOUW	1.183.270	334.070	-849.200
OVERIGE OPBRENGSTEN	7.366.381	7.366.381	0
BIJDRAGEN	3.430.468	2.850.192	-580.276
Totaal opbrengsten	20.001.956	17.272.480	-2.729.476

Tabel 1.4 laat zien dat er sprake is van enige vertraging in de uitvoering van de grondexploitaties. De geraamde kosten en opbrengsten in 2015 zullen voor een belangrijk deel pas in 2016 worden gerealiseerd. Dit uit zich vooral in een lager investeringsbedrag van € 1,36 miljoen. De plankosten zullen in 2015 naar verwachting circa € 0,5 miljoen hoger uitvallen dan geraamd. Deze plankosten zijn voor een deel gemaakt ter voorbereiding op uit te voeren werken in 2016 en verder. Verwacht wordt dat bij de volgende herziening van de grondexploitaties de post plankosten groter wordt. Circa 90% van de overschrijding op plankosten komt overigens voor rekening van de grondexploitatie Stationsomgeving Rijnsburgerblok. De uitgebreide contractonderhandelingen en de daarbij betrokken externe expertise hebben een groot beslag gelegd op het beschikbare plankostenbudget. De geraamde opbrengsten in 2015 zullen voor circa € 2,7 miljoen niet worden gehaald. Deze verschuiven naar 2016 en 2017.

Niegg en Bijzondere projecten

Deze halfjaarrapportage richt zich op de voortgang van de door de raad vastgestelde grondexploitaties (BIE). In het MPG 2015 is ook aandacht voor de nog niet in exploitatie genomen projecten (Niegg) en zogenaamde Bijzondere Projecten. Eventuele afwijkingen op de Bijzondere Projecten staan verantwoord bij de betreffende programma's in deze bestuursrapportage.

4.7 Actualisatie subsidie-overzicht

Door het vaststellen van de subsidieplafonds – in samenhang met de begroting – bepaalt de gemeenteraad per programma hoeveel in 2015 maximaal beschikbaar is voor subsidiëring. Overschrijding van het plafond vormt in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) een voldoende grond om een (hogere) subsidiëring te weigeren. Hierdoor worden 'open-einde regelingen' voorkomen. In de 1e Bestuursrapportage 2015 heeft de raad het subsidieplafond vastgesteld op € 50.172.065. Door diverse ontwikkelingen wijzigen de beschikbare subsidiemiddelen.

Wij stellen u voor om het totale subsidieplafond met € 890.122 te verhogen. In de tabel hieronder zijn de verschillen zichtbaar tussen het subsidieplafond dat de raad heeft vastgesteld in de 1e bestuursrapportage 2015 en de stand van de huidige begroting. De grootste verschillen zijn daaronder nader toegelicht.

Programma	Beleidssterrein	Begroting 1e bestuursrapportage 2015	Begroting 2e bestuursrapportage 2015
1. Bestuur en dienstverlening		56.428	56.428
	Bestuur	56.428	56.428
3. Economie en toerisme		1.496.788	1.906.363
	Faciliteren/Stimuleren van ondernemen	442.473	671.309
	Marketing en promotie	995.250	1.214.870
	Ruimte om te ondernemen	59.065	20.185
4. Bereikbaarheid		30.000	30.000
	Parkeren	30.000	30.000
5. Omgevingskwaliteit		157.403	157.403
	Openbaar groen	104.874	104.874
	Verharde openbare ruimte	52.529	52.529
6. Stedelijke ontwikkeling		33.118	96.118
	Ruimtelijke planvorming en plantoetsing	30.000	30.000
	Wonen	3.118	66.118
7. Jeugd en onderwijs		11.739.030	11.340.406
	Onderwijsbeleid	6.440.437	6.484.164
	Onderwijshuisvesting	50.000	-
	Opvoed.onderst.en prev.jeugdgez.zorg	1.701.110	-
	Peuterspeelzalen en kinderopvang	1.600.658	1.611.221
	Spelen en opgroeien	1.946.826	-
	Jeugd		3.245.021
8. Cultuur, sport en recreatie		11.072.497	11.483.056
	Cultureel erfgoed	236.410	436.410
	Cultuur	10.492.562	10.703.120
	Recreatie	29.504	29.504
	Sport	314.021	314.021
9. Maatschappelijke ondersteuning		25.080.165	25.425.185
	Kwetsbare groepen	14.419.036	14.221.921
	Ondersteuning		1.036.381
	Maatwerk en kwaliteit	554.156	-
	Prev. opvang en onderdak kwetsbare grp	-	37.500
	Preventie	6.090.666	4.627.450

	Sociale binding en participatie	4.016.307	5.501.934
10. Werk en inkomen		506.636	567.229
	Arbeidsparticipatie		161.000
	Inkomensvoorziening	20.636	20.636
	Maatsch.werk en ondersteuning minima	350.000	385.593
	Werken naar vermogen	136.000	-
Subsidieplafonds		50.172.065	51.062.187

Economie en toerisme

Het subsidieplafond op het programma Economie en Toerisme neemt toe met € 409.575. Om de bevoorschotting en ontvangst van de opbrengsten toeristenbelasting meer in lijn te brengen met de verwachte inkomsten, wordt het subsidiebudget marketing en promotie opgehoogd met een bedrag van € 219.619. Reden is een forse uitbreiding van het aantal overnachtingen in Leiden. Verder wordt een deel van het budget van het Beleidsterrein Faciliteren/stimuleren van ondernemen van € 300.000 ingezet als subsidie. Het betreft voor 2015 een bedrag van € 89.460,- Dit betreft een subsidie voor onder meer het ontwikkelen van een Wetenschaps- en Technologiepaspoort door Naturalis Biodiversity Center en een subsidie voor de Nacht van Kunst en Kennis in 2015.

Jeugd en onderwijs

Het subsidieplafond voor programma Jeugd en onderwijs neemt af met € 398.624. Dit wordt grotendeels veroorzaakt doordat conform RV 13.0080 en RV 15.0010 is besloten geld beschikbaar te stellen voor de verbouwing/renovatie van de speeltuingebouwen om deze multi-functioneel te maken. Naar verwachting wordt de helft van de kosten gemaakt in 2015. Doordat een aantal gebouwen onderdeel zijn geworden van wijkgerichte uitvoeringsprogramma's zullen de overige kosten in 2016 ontstaan. Een bedrag van € 552.645 wordt doorgeschoven van 2015 naar 2016.

Cultuur, sport en recreatie

Het subsidieplafond op het programma Cultuur, sport en recreatie neemt toe met € 410.588. Voor 2015 is incidenteel budget van € 320.000 beschikbaar gesteld. Het betreft budget voor Historisch Stadsbeeld ad € 200.000 en bijdragen voor Sgraffito van € 75.000, Nacht voor Kunst en Kennis € 20.000 en € 25.000 voor restauratie van het schilderij van Pieter van Veen.

Maatschappelijke ondersteuning

Het subsidiebudget binnen dit programma stijgt met € 345.020. Conform RV 15.0033 is er € 200.000 beschikbaar voor de Deelverordening Subsidiëring Wijkinitiatieven 2015-2017. De doelstelling van de verordening is om de leefbaarheid binnen de wijken van de gemeente Leiden te vergroten en de inzet van de Leidenaren te stimuleren en te faciliteren, door het subsidiëren van initiatieven die hieraan bijdragen. Daarnaast is er een bedrag van € 133.333 toegevoegd voor mantelzorg. Vanaf 1 januari 2015 laat het Rijk het aan de gemeenten over hoe zij hun mantelzorgers waarderen en heeft het daarbij behorende budget ondergebracht in het gemeentefonds.

4.8 Technische wijzigingen

Programma 1 Bestuur en dienstverlening

T22 - Aanpassing budgetten griffie / raad

De gemeente heeft de wettelijke plicht om commissieleden, niet zijnde raadsleden een vergoeding te betalen als zij aanwezig zijn bij een commissievergadering en ook benoemd zijn in die commissie. Hiervoor moet budget worden geraamd. Het gaat voor 2015 om een bedrag van € 30.000. Daarnaast zijn de kosten voor de accountant hoger i.v.m. de controle werkzaamheden voor de 3D's en komt er een nieuw contract waarin al rekening is gehouden met extra meerwerk. Tevens wordt er rekening gehouden met extra ondersteuning op verzoek van de organisatie. Dit gaat alles bij elkaar om € 25.000. Als laatste wordt er een opleidingsbudget opgenomen voor de griffie van € 15.000 dat er op dit moment niet is omdat de griffie geen aanspraak kan maken op het opleidingsbudget van de Leidse organisatie. De totale toename van de kosten van € 70.000 wordt gefinancierd vanuit de loonkosten van de raad waar een overschot op zit i.v.m. veranderende fiscale regels (onkostenvergoeding voor raadsleden werd in het verleden belast verstrekt en dat gebeurd nu onbelast).

Programma 4 Bereikbaarheid

T1 - Correctie investeringsbijdrage Hallenweg

De investeringsbijdrage ad € 1.197.837 (gedekt door de vereveningsreserve grondexploitaties) voor het krediet Hallenweg is geraamd op prestatie 5A104 Implementatie kadernota/Handboek kwaliteit openbare ruimte binnen programma 5 Omgevingskwaliteit. De bijdrage had geraamd moeten zijn op prestatie 04C106 Uitvoeren maatregelen autoverkeer binnen programma 4.

T2 - Herijking parkeerexploitatie

Op basis van de meest actuele cijfers uit de PEX (parkeerexploitatie) heeft een herijking van het meerjarenbeeld van baten en lasten binnen beleidsterrein parkeren plaatsgevonden. Per saldo zullen de inkomsten voor jaarschijf 2015 dalen met € 788.395 hetgeen leidt tot een verlaging van de storting in de reserve parkeren met hetzelfde bedrag (parkeerexploitatie is een gesloten systeem).

T3 - Haagwegparkeerterrein

Technische correctie (budget-neutraal) van € 51.928 waarbij de kapitaalasten van het Haagwegparkeerterrein worden overgeheveld van programma 6 naar programma 4 om alle lasten met betrekking tot parkeren ook binnen de prestatie parkeren te ramen (parkeerexploitatie is een gesloten systeem).

T11 - Verschuiving investeringsbijdrage Hallenweg

Technische correctie (budget-neutraal) van € 599.000. Hiermee verschuift een deel van de exploitatiebijdrage aan krediet Hallenweg (dekking vereveningsreserve grondexploitatie) van 2015 naar 2016. De betreffende fasering was opgenomen in MPG – vermogensbeheer, maar nog niet op de juiste prestatie in het juiste jaar geraamd.

Programma 5 Omgevingskwaliteit

T1 - Correctie investeringsbijdrage Hallenweg

De investeringsbijdrage ad € 1.197.837 (gedekt door de vereveningsreserve grondexploitaties) voor het krediet Hallenweg is geraamd op prestatie 5A104 Implementatie kadernota/Handboek kwaliteit openbare ruimte binnen programma 5 Omgevingskwaliteit. De bijdrage had geraamd moeten zijn op prestatie 04C106 Uitvoeren maatregelen autoverkeer binnen programma 4.

Programma 6 Stedelijke Ontwikkeling

T3 - Haagwegparkeerterrein

Technische correctie (budget-neutraal) van € 51.928 waarbij de kapitaalasten van het Haagwegparkeerterrein worden overgeheveld van programma 6 naar programma 4 om alle lasten met betrekking tot parkeren ook binnen de prestatie parkeren te ramen (parkeerexploitatie is een gesloten systeem).

T4 - Gemeentelijke gymzalen

Technische correctie (budget-neutraal) van € 67.857 waarbij op basis van een afgesloten overeenkomst lumpsum vergoedingen voor onderhoud van de gymzalen worden geraamd. De baten (interne verrekeningen) en lasten zijn hiermee conform de meest actuele afspraken.

T5 - Centralisatie maatschappelijk vastgoed

Het maatschappelijk vastgoed wordt budget-neutraal gecentraliseerd binnen de prestatie 'exploiteren van gemeentelijk vastgoed' om meer grip te krijgen op de beschikbare budgetten. De totale mutatie betreft € 101.818 en heeft betrekking structurele kosten voor onderhoud en kapitaallasten.

T6 - Taakstelling gemeentelijk vastgoed

Technische correctie (budget-neutraal) om de taakstelling op gemeentelijk vastgoed vanaf 2016 in te vullen. De budgetten voor dagelijks- contract- en planmatig onderhoud bij maatschappelijk vastgoed zullen trapsgewijs afnemen (vanaf 2019 structureel € 613.631 lager).

T8 - Oude Vest 45

Voor het pand aan de Oude Vest 45 is een huurovereenkomst afgesloten met BplusC ingaande per 1 juni 2015. Het betreft een budgetneutrale wijziging voor de begroting waarbij de extra huurinkomsten (voor 2015 een bedrag van € 86.558) worden gebruikt om de lasten te dekken van een hogere subsidie aan BplusC.

T9 - Breestraat 46-48

Het pand Breestraat 46-48 is in 2014 verkocht en de structurele onttrekking van € 80.927 uit de vereveningsreserve grondexploitatie (dekking van de kapitaallasten) is per abuis dubbel afgeraamd. Dit wordt in deze bestuursrapportage gecorrigeerd.

T10 - Verkoop vastgoed Betreft een administratieve correctie om besluitpunt 15 van RV 15.0060 'MPG vermogensbeheer' op een juiste wijze in de begroting en als storting in de vereveningsreserve grondexploitatie te ramen (voor 2016, 2017 en 2018 jaarlijks een netto opbrengst van € 500.000 in de Vereveningsreserve Grondexploitatie uit verkoop van gemeentelijk vastgoed). Deze storting was abusievelijk als onttrekking geraamd.

T11 - Verschuiving investeringsbijdrage Hallenweg

Technische correctie (budget-neutraal) van € 599.000 om een deel van de exploitatiebijdrage aan krediet Hallenweg (dekking vereveningsreserve grondexploitatie) te verschuiven van 2015 naar 2016. Betreffende fasering was opgenomen in MPG – vermogensbeheer, maar niet op de juiste prestatie in het juiste jaar geraamd.

T12 - Aansprakelijkheidsstelling

Een onderneming heeft de gemeente aansprakelijk gesteld op grond van de door het bedrijf geleden schade als gevolg van de bestuurlijke besluitvorming rondom het renovatietraject van het complex waarin de onderneming was gevestigd. Conform collegebesluit van 7 juli 2015 wordt een deel van de coulant uitkering (€ 45.000) van het budget onvoorzien overgeheveld naar de kostenplaats verkoop vastgoed voor een minnelijke schikking met betreffende onderneming.

T13 - Grond Garenmarkt

De verkoop van de grond Garenmarkt 36-44 stond gepland voor 2016, deze zal echter in 2015 worden gerealiseerd. Het gevolg is een budgetneutrale begrotingswijziging waarbij de grondopbrengst van € 368.500 en storting in de vereveningsreserve grondexploitatie voor 2016 worden afgeraamd. Daarnaast kan krediet 7100149 'scheidingswand+sanering Garenmarkt 36-44' worden afgesloten en de resterende exploitatiebijdrage van € 67.522 (en dekking uit de vereveningsreserve grondexploitatie) vrijvallen.

T14 - Gron dopbrengst Naturalis

Technische correctie (budget-neutraal) van € 5 mln waarbij de planning van de grondopbrengst Naturalis en storting in de vereveningsreserve grondexploitatie verschuift van 2015 naar 1^e kwartaal 2016.

T15 - Raamovereenkomst De Sleutels

Technische correctie (budget-neutraal) van € 9,7 mln op baten en lasten binnen erfpacht waarbij de administratieve afhandeling van raadsvoorstel 15.0003 'uitwerking raamovereenkomst De Sleutels' (omzetten erfpacht gronden naar vol eigendom) wordt geregeld. Door deze baten en lasten nu te ramen, hoeven deze bij de jaarrekening niet meer te worden verklaard.

T19 - Beschikbaarstellen krediet betaplein fase 2 conform raadsbesluit 15.0083

Dit betreft het beschikbaar stellen van krediet i.v.m. de uitvoering van RV 15.0083, betreffende de tweede fase van het Betaplein. In dit besluit is vastgelegd dat de verwerking van de begrotingswijziging bij de eerstvolgende actualisatie van de begroting wordt vastgesteld.

T20 - Rentedotatie uit reserve herstructurering woongebieden Sleutels t.b.v. uitvoering Kooiplein
Bij deze bestuursrapportage wordt de rentedotatie 2015 in de reserve herstructurering Woongebieden de Sleutels van € 213.139 aanvullend beschikbaar gesteld voor het project 'uitvoering Kooiplein'. Bij RV 12.0144 is namelijk besloten dat jaarlijkse rentebaten in deze reserve worden ingezet ter dekking van project Kooiplein.

T23- Overhevelen krediet van uitvoering Kooiplein naar krediet herinrichting Surinamestraat
Bij het MPG 2015 is gemeld dat "de herinrichting Surinamestraat" (7100800) is begroot op € 865.209. Deze wordt voor € 260.000 gedekt door een bijdrage uit het krediet "Kooiplein uitvoering" (7100154). In het besluit bij het MPG 2015 is besloten een krediet van € 605.209 beschikbaar te stellen. De overheveling van € 260.000 van krediet Kooiplein moet nog in de administratie worden verwerkt in dit krediet "herinrichting Surinamestraat". Dit gebeurt bij deze bestuursrapportage.

Programma 7 Jeugd en onderwijs

T4 - Gemeentelijke gymzalen

Technische correctie (budget-neutraal) van € 67.857 waarbij op basis van een afgesloten overeenkomst lumpsum vergoedingen voor onderhoud van de gymzalen worden geraamd. De baten (interne verrekeningen) en lasten zijn hiermee conform de meest actuele afspraken.

Programma 8 Cultuur, Sport en Recreatie

T5 - Centralisatie maatschappelijk vastgoed

Het maatschappelijk vastgoed wordt budget-neutraal gecentraliseerd binnen de prestatie 'exploiteren van gemeentelijk vastgoed' om meer grip te krijgen op de beschikbare budgetten. De totale mutatie betreft € 101.818 en heeft betrekking structurele kosten voor onderhoud en kapitaallasten.

T8 - Oude Vest 45

Voor het pand aan de Oude Vest 45 is een huurovereenkomst afgesloten met BplusC ingaande per 1 juni 2015. Het betreft een budgetneutrale wijziging voor de begroting waarbij de extra huurinkomsten (voor 2015 een bedrag van € 86.558) worden gebruikt om de lasten te dekken van een hogere subsidie aan BplusC.

T27 - Taakstelling De Nobel

In de begroting 2015 is een taakstelling van 1,0 mln. opgenomen als "vrijval kapitaallasten". Ter realisatie van deze taakstelling wordt voorgesteld het krediet De Nobel theatertechniek te verlagen met € 100.000 waarmee de geraamde kapitaallasten van de investering verlaagd kunnen worden met € 13.500. Eerder is al een taakstelling gerealiseerd op dit krediet van € 125.000. Inmiddels is het krediet De Nobel Theatertechniek de Nobel (10 jaar) grotendeels afgerekend en is gebleken dat het voordeel op het krediet groter is dan eerder voorzien. Daarom wordt er aanvullend €100.000 afgeraamd ter dekking van de taakstelling op het investeringsprogramma. Het krediet Theatertechniek de Nobel (10 jaar) zal bij de jaarrekening 2015 afgesloten worden. Zie ook paragraaf 4.1 Investerings en kredieten.

T28 - Exploitatiebijdrage De Nobel

Bij het uitvoeringsbesluit Muziekcentrum de Nobel is een reserve gecreëerd om een jaarlijks exploitatietekort voor de eerste jaren op te vangen. Deze exploitatiebijdrage loopt jaarlijks af als gevolg van een stijgende huuropbrengst. De raming van deze bijdrage is foutief in de begroting verwerkt. Met deze mutatie (2016 € 1.000, 2017 € 2.000, 2018 € 3.000 en 2019 € 4.000) wordt weer aangesloten bij de dalende afdracht

Programma 10 Werk en inkomen

T16 - Invoeringsbudget regionaal werkbedrijf

Het budget Invoering regionaal werkbedrijf moet geraamd worden op het beleidsterrein Arbeidsparticipatie in plaats van deels op het beleidsterrein Inkomensvoorzieningen. In totaal bedraagt het budget voor 2015 € 500.000.

Programma 11 Algemene dekkingsmiddelen

T25 - Actualisatie kostenplaats kapitaallasten

Vanuit de kostenplaats kapitaallasten vindt doorbelasting plaats van het financieringsresultaat naar de prestatie geldleningen middels een interne overboeking. Om de interne baat en last op elkaar aan te laten sluiten is technische wijziging nodig binnen de kostenplaats kapitaallasten. De mutatie is budgetneutraal

T26 - Actualisatie rentedotaties reserves

Jaarlijks worden de rentedotaties, op de reserves waar rentetoevoeging van toepassing is, geactualiseerd. Dit betreft een budgetneutrale wijziging. Bij deze bestuursrapportage zijn de rentetoevoegingen meerjarig geactualiseerd.

Programma 12 Bedrijfsvoering

T29 - RMB: aangepaste verdeling exploitatiekosten

RMB is een tijdschrijvende afdeling waarbij de afdelingskosten enerzijds richting projecten en investeringen en anderzijds naar producten en prestaties gaan. De in de begroting 2015 opgenomen verdeling naar producten is gebaseerd op ervaringscijfers uit voorgaande jaren. Gebleken is dat voor het lopende begrotingsjaar een bijstelling nodig is binnen de exploitatierekening van de afdeling. De hier gepresenteerde bijstelling sluit het best aan bij de ontwikkeling van de productie op de afdeling gedurende dit begrotingsjaar.

T30 - Projectbureau: aangepaste verdeling exploitatiekosten

Het Projectbureau is een tijdschrijvende afdeling waarbij de afdelingskosten enerzijds richting projecten en investeringen en anderzijds naar producten en prestaties gaan. De in de begroting 2015 opgenomen verdeling naar producten is gebaseerd op ervaringscijfers uit voorgaande jaren. Gebleken is dat voor het lopende begrotingsjaar een bijstelling nodig is binnen de exploitatierekening van de afdeling. De hier gepresenteerde bijstelling sluit het best aan bij de ontwikkeling van de productie op de afdeling gedurende dit begrotingsjaar.

Budgetoverheveling investeringsbijdragen gedekt door reserves

In de begroting zijn een groot aantal bijdragen aan investeringen geraamd, waarvan de bijdrage gedekt wordt door een bijdrage van een bestemmingsreserve. Het grootste deel van deze bijdragen staat in het lopende begrotingsjaar geraamd. Van een aantal bijdragen aan investeringen wordt nu verwacht dat die niet (in het geheel) in 2015 nodig zal zijn. Dat deel van de bijdrage aan de investeringen en de bijbehorende bijdrage van de reserves worden overgeheveld naar 2016.

Investering	Gedekt door reserve	Bedrag
Programma 3 Economie		
7100740 Programma binnenstad	Reserve programma binnenstad	756.923
Totaal programma 3 Economie		756.923
Programma 4 Bereikbaarheid		
7100078 Aanleg Hallenweg 1e fase	Reserve bodemsanering	146.525
7100078 Aanleg Hallenweg 1e fase	Vereveningsreserve	298.837
7100053 RWO Tunnel onder spoor	Reserve bereikbaarheidsprojecten	3.000.000
7100471 RWO LAB071	Reserve bereikbaarheidsprojecten	271.000
7100790 Fietsenstalling Leiden Centraal	Reserve fietsenstalling station	150.000
Div.nrs. OBSP	Reserve OBSP	5.792.000
7100490 Onderzoek Rijnlandroute	Reserve bereikbaarheidsprojecten	40.000
Totaal programma 4 Bereikbaarheid		9.698.362
Programma 5 Omgevingskwaliteit		
7100667 Groene daken	Reserve klimaatmaatregelen	85.000
7100337 Verbetering kwaliteit openbare ruimte	Reserve GSB-middelen ISV/EZ	200.000
7100595 Groene recreatieve ondersteuning	Reserve GSB-middelen ISV/EZ	70.000
71..... Herinrichting openbare ruimte Lammermarkt en Nieuwe Beestenmarkt en vernieuwing Valkbrug	Reserve onderhoud kapitaalgoederen en herinrichting openbare ruimte	576.000
7100594 Duurzaamheidsfonds 2	Reserve duurzaamheidsfondsen	600.000
Div.nrs. Singelpark	Reserve GSB-middelen ISV/EZ	368.469
7100152 Gevelsanering	Reserve GSB-middelen ISV/EZ	400.000
7100671 Laadpalen elektrisch vervoer	Reserve duurzaamheidsfondsen	200.000

Investering	Gedekt door reserve	Bedrag
Totaal programma 5 Omgevingskwaliteit		2.499.469
Programma 6 Stedelijke ontwikkeling		
7100535 Coördinatie uitvoering WOP Noord	Vereveningsreserve	100.000
7100139 Bodemsanering	Reserve bodemsanering	4.000.000
7100459 Wonen boven winkels	Reserve GSB-middelen ISV/EZ	350.000
7100752 Betaplein	Reserve Lammenschanspark	100.000
71..... Noorderkwartier	Reserve onderhoud kapitaalgoederen en herinrichting openbare ruimte	900.000
7100151 Planvorming geb.ontw. Lammenschanspark	Reserve GSB-middelen ISV/EZ	126.051
7100151 Planvorming geb.ontw. Lammenschanspark	Reserve Lammenschanspark	2.300.000
7100469 Tijdelijk beheer ROC Lammenschans	Vereveningsreserve	320.937
7100536 Uitvoering nota wonen	Reserve sociale huurwoningen	450.000
Programma 6 Stedelijke ontwikkeling		8.646.988
Totaal over te hevelen naar 2016		21.601.742

